

DE NAMEN GODS

IN OUD- EN NIEUW-TESTAMENT

DOOR

JOHANNES DE HEER

UITGAVE: HET ZOEKLICHT, DRIEBERGEN

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2012**

INHOUD

- 1. Wat is er in een naam ?**
- 2. De Namen Gods in het Oude Testament**
- 3. De Namen Gods in het Nieuwe Testament**
- 4. Alle Godsnamen zijn in Jezus Christus vervuld en openbaar geworden**
- 5. Wat Gods Namen betekenen voor de gelovigen**
- 6. De Godsnamen in de namen van de mensen**

1. Wat is er in een naam?

De grote Engelse schrijver Shakespeare heeft in een zijner werken de vraag aan de orde gesteld: 'Wat is er in een naam?' En het antwoord op deze vraag is ten dele gegeven in de bekende spreuk: 'Nomen est Omen' - *De naam is een voorteken*. De menselijke beschaving heeft vele oneffenheden glad geschaafd, maar ook vele werkelijkheden weg geschaafd. De namen van de tegenwoordige tijd toch drukken maar zelden het wezen uit. zo kan men gewone arbeiders zien zwoegen voor een sober daggeld, ofschoon zij de naam van Koning, Prins of Graaf dragen; en men kan mensen achter de celdeuren vinden die 'de Goede' heten.

Soms ontmoet men kleine mensjes, die nochtans 'de Lange' heten, ouden, die 'de Jonge' en jongen die 'de Oude' heten. Dat is van de beginne niet zo geweest. Sinds Adam de dieren, op Gods bevel, een naam gaf naar hun aard en wezen, werden ook de mensen vaak in profetischen blik genoemd, in overeenstemming met hun toekomstige bestemming of als terugblik op bepaalde gebeurtenissen.

Voor 'naam' heeft het Hebreeuws twee woorden, waarvan het een de betekenis heeft van 'herinnering'; aan personen en plaatsen werden namen gegeven, die aan bepaalde gebeurtenissen herinnerden.

Het andere woord (Sem) gaf de aanduiding te kennen van het wezen: een teken, dat stond voor een persoon of zaak. zo was Sem bestemd de drager van Gods Naam te zijn; terwijl Lamech 'krachtmens', en Nimrod 'rebel' betekent.

Toen de wereld in diep verval was wegens de invloed van de Lamechieten en de aanwezige reuzen op aarde - 'mannen van naam' - werd Noach geboren, wiens naam is samengesteld uit een verbinding van een woord dat rusten en een ander woord, dat rustgaven betekent. Zijn bestaan zou tot troost wezen in zijn geslachten, doordat hij met God wandelde.

Heber noemde zijn zoon Peleg; want in zijn dagen (de torenbouw) is de aarde verdeeld (Gen. 10: 25).

Het kwam voor, dat met de verandering van de omstandigheden, ook iemands naam veranderd werd. Abram b.v. betekent: 'verheven vader'; doch op zijn negen en negentigste jaar zeide God tot hem: 'Uw naam zal niet meer genoemd worden Abram; maar uw naam zal wezen Abraham; want Ik heb u gesteld tot een 'vader van menigte van de volken' (Gen. 17: 5).

We lezen ook van de Heere Jezus, dat Hij de liefelijke namen van Johannes en Jakobus veranderde in: „zonen des donders”, hetgeen meer in overeenstemming was met hun wezen.

Zoo zijn ook de verschillende Godsnamen in de Schrift van grote betekenis. Zij zijn verbonden aan zekere tijden en gebeurtenissen, en openbaren de betekenis van Zijn Wezen. Zijn

Naam is Zijn roem, Zijn grootheid, macht, verhevenheid. de Naam des Heeren aanroepen is niet alleen Zijn Naam uitspreken, doch zich er met zijn hart op beroepen, zich aan Hem toevertrouwen, zich voor Hem beschikbaar stellen en volkomen te geloven in hetgeen Hij is.

Het was de zonde van Nimrod en zijn volgelingen, dat zij zichzelf een naam gingen maken (Gen. 9: 26). Feitelijk beheerst het zich-al-of-niet-beroepen op de Naam des Heeren de gehele geschiedenis van de mensheid, ten gunste of ten ongunste.

Het is Satans toelag van de beginne af geweest Gods Naam te bestrijden. Terwijl Seths nakomelingen de Naam des Heeren begonnen aan te roepen (Gen. 4: 26),

verliep het Kaïns geslacht in Lamech en de zijnen, die zich op eigen kracht beriepen (Gen. 4: 23).

Ook waren er in die dagen reuzen op aarde, als Gods zonen tot de dochteren van de mensen ingegaan waren.... deze zijn de geweldigen, die vanouds geweest zijn, mannen van naam. Het gevolg was, dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde en al het gedichtsel van de gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was (Gen. 6: 4, 5).

Wat Satan van de beginne geweest is, zal hij ook in het einde zijn. Hij zal dan al zijn kracht en macht aan het 'beest' geven en dat beest, de Antichrist, zal zijn naam als merkteken de mensen opdringen; waarbij hij in de tempel Gods zitten en zich als een god vertonen zal (Openb. 13: .17; 2 Thess. 2: 4). Gods uiteindelijk plan is de mensheid een stad te bereiden, die fundamenten heeft, nl. het Nieuwe Jeruzalem, en Zijn Naam - dat is Zijn Beeld, Zijn Wezen - in de mens af te drukken.

Satan, de tegenpartijder, tracht God altijd veer te zijn; hij inspireerde Kaïn, God de rug toe te keren en zelf een stad te bouwen, en met die stad de naam van zijn zoon Henoch te vereeuwigen (Gen. 4: 16, 17). Mannen van betekenis hebben vaak hun naam aan steden verbonden, zoals de Grote Alexander aan Alexandrië; Keizer Constantijn aan Constantinopel; Tsaar Peter aan Petersburg, enz.

Zoo zal Satan ook in de laatste dagen de nabootser zijn van God. Hij zal, met het grote Babylon trachten de mensheid te overweldigen en elke verwachting van de komende Godsstad, het Nieuwe Jeruzalem, weg te vagen.

God echter zal triomferen. Gods Naam is Elohim, dat is doel, en Zijn doel zal bereikt worden. Hij heeft de mens naar Zijn beeld geschapen; en hoezeer dat beeld door de zonde ook is geschonden, het zal volkomen hersteld worden; en de aarde, hoezeer door de zonde besmet, en zuchtend onder de vloek - zij is des Heeren, en zal weer de plaats worden, waar de Heere te midden van Zijn volk kan wonen.

Juda, het afvallige volk, eeuwen lang rond zwervend en verstrooid onder de volken, zal bij de wederkomst des Heeren, onder Zijn Koningschap, verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal de naam zijn, waarmede men hem zal noemen: 'Dg Heere, onze Gerechtigheid' (Jer. 23: 6).

Niet tevergeefs heeft de Heere Jezus ons de bede in de mond gelegd: 'Uw Naam worde geheiligd'; de dag zal komen, dat de kennis des Heeren de aarde zal bedekken, als de wateren de bodem van de zee.

Als het Lam staat op de berg Sion, zullen er 144000 eerstelingen bij Hem staan, hebbende de Naam des Vaders geschreven aan hunne voorhoofden (Openb. 14: 1); en van Abel af, zullen alle geloofshelden de vervulling ervaren van Gods beloften aangaande een stad, die gebouwd is op onvergankelijke fundamenten.

Gods Naam, de Heiligheid des Heeren, mocht vroeger alleen, als een gouden plaat, het hoofd sieren van de Hogepriester in Israël, omdat deze een afschaduwing was van Christus (Ex. 28: 36, 37). Maar zodra Gods doel bereikt is, zal die Naam zelfs verbonden zijn met de geringste voorwerpen, zoals de bellen van de paarden, de potten en pannen (Zach. 14: 20, 21).

We zien uit al deze Schriftplaatsen van welke betekenis Gods Naam is, en waarom Hij Israël verkoren had Zijn Naam onder de volken bekend te maken. En ook dat Hij, toen Israël in deze opdracht faalde, zich een volk heeft uitverkoren uit de Heidenen tot datzelfde doel: nl. Zijn Naam uit te dragen in de wereld, en de volken in Zijn Naam te dopen (Hand 15: 14; Matth. 28: 19).

2. De Namen Gods in het Oude Testament

God te kennen als de enige en waarachtige God is het eeuwige leven (Joh. 17: 3). Daarom heeft God Zich op allerlei wijze geopenbaard; in de proza van Wet en Profeten en in de poëzie van de zangers van de Psalmen. Maar ook in de symboliek van offeranden, feesten en tempeldienst. Daar heerste de sprake van getallen, maten, kleuren, materialen enz; God toch heeft voortijds veelmaals en op allerlei wijze tot de vaderen gesproken, totdat ten laatste de Zoon Gods op aarde kwam, Die deze 'velerlei sprake' kwam vervullen in Zijn leven. Ook Gods namen dienden om de mensen de Enigen Waarachtige God te doen kennen; want zo min als slechts één soort offerande in staat was het ware offer van het Godslam af te beelden, zo was ook één naam niet voldoende om de eigenschappen van Gods Wezen bekend te maken; vandaar de verschillende namen, waarin God Zichzelf heeft kenbaar gemaakt.

Behalve deze door God Zelf geopenbaarde namen zijn er echter nog wel ongeveer vijfhonderd andere, die de mensen aan God hebben toegekend, zoals: Steenrots, Burcht, Toevlucht, Licht, Heil, enz. In Psalm 18 b.v. komen niet minder dan 10 van dergelijke namen voor in slechts twee verzen (: 2, 3).

Het Nieuwe Testament is uit de aard van de zaak, in deze veel soberder. De Drieëenheid, die besloten lag in het meervoud: 'Elohim', lost zich onder de Nieuwe Bedeeling op in de naam van Vader, Zoon en Heiligen Geest.

Toch is een theoretische kennis van het verstand niet voldoende om uit de Namen Gods, Zijn Wezen te leren kennen. Zijn Naam moet in het hart geheiligd 'worden door het geloof. De Heere zei van de Engel, dien Hij voor het aangezicht van Mozes uitzond: 'Hoedt u voor Zijn aangezicht, weest Zijn stem gehoorzaam en verbittert Hem niet; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem' (Ex. 23: 21).

De diepe betekenis van Gods Naam komt vooral uit in Jer. 44: 26, waar de Heere zegt: 'Zie, Ik zweer bij Mijn grote Naam'.

Tenslotte is Gods Naam ook een teken van Zijn bestaan (Jes. 55: 13); en in het felst van de antichristelijke tijd, zal deze Naam staan tegenover het merkteken van het Beest. Het gelovig overblijfsel van Israël zal dan Gods Naam weer aan het voorhoofd dragen.

Hier volgt nu een lijst van verschillende Godsnamen, die we in het Oude- en Nieuwe Testament ontmoeten. De allereerste naam is:

'Elohim, ook in de afkortingen El en Eloha = God, de Schepper van hemel en aarde in Zijn Wezen en Doel.

Jehovah, ook in de afkorting van Jah. Deze naam is in onze Statenvertaling weergegeven door HEERE met hoofdletters; de betekenis is: Ik zal zijn, Die Ik zijn zal, de Eeuwige.

Adonai, ook in de vormen Adoon en Adonim, is in onze Statenvertaling weergegeven met Heere in kleine letters, maar komt ook voor in verbinding met Jehovah, zoals: Heere HEERE. De betekenis is Gebieder of Albeheerser.

El-Eljon, de Allerhoogste, of hoogste God van het Allerhoogste.

El-Shaddai, de Almachtige, Wien alles ter beschikking staat om Zijn doel te bereiken.

Dan zijn er nog de verbindingen met de Jehovah-naam:

Jehovah-Jireh, 'De Heere zal voorzien' (Gen. 22: 14).

Jehovah-Rapha, 'De Heere is uw heelmeester' (Ex. 15: 26).
Jehovah-Nissi, 'De Heere is mijn banier' (Ex. 17: 8-15).
Jehovah-Shalom, 'De Heere is Vrede' (Richt. 6 23, 24).
Jehovah-Zebaoth, 'De Heere van de Heirscharen' (1 Sam. 1: 3).
Jehovah-Ro-i, 'De Heere is mijn Herder' (Ps. 23: 1).
Jehovah-Shammah, 'De Heere is aldaar' (Ez. 48: 35).
Jehovah-Tsidkenu, 'De Heere onze gerechtigheid' (Jer. 23: 6).

Dit zijn wel de acht voornaamste verbindingen met de Jehovanaam, bovendien zijn er ook de veel voorkomende samenvoegingen met de Godsnamen 'Elohim' en 'Adonai', zoals Jehovah-Elohim. De HEERE God; Adonai-Jehovah: De Heere HEERE.
We zullen trachten de betekenis dezer namen enigszins uitvoeriger te behandelen

3. De Namen Gods in het Nieuwe Testament

THEOS = God. De Griekse taal is van menselijke oorsprong, en kan niet de diepte bereiken van het Hebreeuws. 'Theos' komt meestal overeen met de betekenis van 'Elohim', en wordt gebruikt voor de Vader in Joh. 1: 1, voor de Zoon in Joh. 1: 1, 20: 28, en voor de Heilige Geest in Hand. 5: 3, 4. De betekenis komt vooral uit in 1 Kor. 8: 6: Nochtans hebben wij maar één God, de Vader, uit Welken alle dingen zijn, en wij tot Hem... en ook in Rom. 11: 36.

Ego-eimi = 'Ik ben' komt zevenmaal, verbonden met een speciale eigenschap, in het Johannes-Evangelie voor en wel in:

Joh. 6: 35: Ik ben het Brood des levens, Joh. 8: 12: Ik ben het Licht van de wereld,
Joh. 10: 7: Ik ben de Deur van de schapen, Joh. 10: 11: Ik ben de Goede Herder,
Joh. 11: 25: Ik ben de Opstanding en het Leven,
Joh. 14: 6: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven,
Joh. 15: 1: Ik ben de ware Wijnstok.

Bovendien komt nog een zeer merkwaardige uitspraak voor in Joh. 8: 24: 'Want indien gij niet gelooft, **dat Ik ben**, gij zult in uwe zonden sterven'.

Kurios = Heer, Gebieder komt overeen met het Hebreeuwse 'Adonai'. Het heeft de betekenis van verhevenheid en geeft iemand te kennen die, als Eigenaar en Bezitter, autoriteit en recht heeft te gebieden, zie Luk. 19: 34. Het wordt voor mensen gebruikt, doch ook voor de Heere Jezus en voor God (Matth. 1: 22; 9: 38, enz.). Vaak ook gebruikten de discipelen het met het lidwoord 'de' = de Heere (Joh. 21: 7).

Despotès = Heer, Gebieder, evenals 'Kurios'; maar dan voor een absoluut, ongelimiteerde autoriteit. De letterlijke betekenis is: de voeten binden. Deze absolute macht komt b.v. uit in 2 Petr. 2: 1: 'De Heere, Die hen gekocht heeft'.

Emmanuël = God met ons (Matth. 1: 23).

Messias = Gezalfde, naar het Hebreeuwse woord Mashiach; het heeft dezelfde betekenis als Christus (Joh. 1: 42).

Jèsous = Jezus, naar het Hebreeuwse Jehoshua of Jozua (Hebr. 4: 8). De betekenis is: 'Jehovah redt'. (God was in Christus, de wereld met Zichzelf verzoenende, 2 Kor. 5: 19).

Jèsous Christos = Jezus Christus, de Gezalfde

Redder. In de Evangeliën betekent het: 'Jezus is de Messias'; Jezus is de naam Zijner vernedering, de discipelen noemden Hem echter altijd: 'Meester' of 'Heere'.

In de Brieven wordt de samenvoeging Jezus Christus meestal gebruikt in de zin van: Deze Jezus is verhoogd tot Christus. Hij is geworden wat Hij was. Hij heeft de heerlijkheid herkrege, die Hij bij de Vader had van de grondlegging van de wereld.

Christus Jèsous = Christus Jezus. Het gebruik van deze samenvoeging legt meer de nadruk op het feit dat het Christus is, Die als Jezus in het vlees gekomen is.

Christus is de Majesteit; Hij is de Verhoogde en ten volle de absolute Gezalvde.

Huios tou Theou = Zoon van God. Jezus is zonder de wil des mensen als Zoon van God, uit de maagd Maria geboren. Hij was echter reeds vóór Zijn menswording Gods Zoon, de Eniggeborene des Vaders.

Huios tou Anthropou = Zoon des mensen. Het duidt aan, dat Jezus niet alleen Zoon van God, maar ook waarachtig Zoon des mensen is. In vele gevallen gebruikt de Heere Jezus dezen naam van Zichzelven met betrekking tot Zijn wederkomst, doch altijd met het lidwoord 'de'.

Deze naam was oorspronkelijk voor Adam bestemd, Gen. 1: 26, doch hij heeft dezen titel verloren. Door dit verlies zijn alle wereldconflicten ontstaan, en deze zullen niet eerder opgelost worden, dan dat de Zoon des mensen, de laatste Adam, zal regeren, en de mens weer volkomen naar het Beeld Gods zal hersteld zijn. Zie Ps. 8: 1, enz. in verband met Hebr. 2: 8, 9.

Rabbi = is een van de verschillende Hebr. woorden, die met Meester zijn vertaald.

Het heeft de betekenis van een Gids, Leider, Leraar, Meerdere.

Ook het Aramese Rabbouni heeft deze betekenis.

Pantokrator = de Albeheerser, de Almachtige God. Het woord komt behalve in 2 Kor. 6: 18, alleen in de Openbaring voor (Openb. 1: 8; 16: 14, enz.).

Dunastès = letterlijk Heerser, d.w.z. Machtige Vorst of Gebieder; zoals de Schrift het zegt: de zalige en alleen machtige Heere, de Koning van de koningen en Heere der Heeren (1 Tim. 6: 15).

Elohim

De Naam 'Elohim' is de oudste, bekende Naam van God bij de Semietische volken. Met dezen Naam begint ook onze Bijbel: 'In de beginne schiep God (Elohim) de hemel en de aarde'. (Gen. 1: 1). Elohim is het meervoud van Eloha (God); terwijl Eloha de verheven dichterlijke vorm is, die veel gebruikt wordt in het boek Job.

De Naam Elohim komt ruim 2500 maal voor in het Oude Testament, en de vormen El en Eloha een kleine 300 maal.

El betekent kracht, doel; El is het Wezen, Dat alles weet en ziet; het is God, Die boven alle bestaande machten staat, het Opperwezen, de Alziende en Alwetende. Men verbond dezen naam gaarne aan personen (Elia, Elkana, enz.), ook aan plaatsen (Bethel, Pniël, enz.).

Elohim is de Naam van de levenden God, Die oneindig ver boven de dode afgoden verheven is; het is de Naam, die moet worden aanbeden. (Deut. 32: 15).

Zoals we reeds zeiden, is Elohim het meervoud van El, zodat overal waar in de grondtekst Elohim staat, 'Goden' zou moeten staan, hetgeen echter niet geschied is, vanwege het feit, dat er nochtans maar één God is.

We staan dus, bij het openen van de Bijbel, al direct voor het mysterie van de Drieëenheid; want in Gen. 1: 26 lezen we 'En God (Elohim) zeide: laat Ons mensen maken naar Ons Beeld;' en later: 'Zie de mens is geworden als Onzer een' (Gen. 3: 22). Ook bij de torenbouw van Babel lezen we: 'Laat Ons nedervaren, en laat Ons hunne spraak aldaar verwarren' (Gen. 11: 7).

Ook is deze meervoudsvorm een majesteitelijke uiting, die door vorsten is gevolgd in uitdrukkingen als b.v.: 'Wij bevelen, Wij geven kennis, het heeft Ons goedgeacht,

enz.

In onze Statenvertaling vinden we meer eigenschappen van God in het enkelvoud vertaald, hoewel ze in het Hebreeuws in het meervoud staan, zoals b.v. Jes. 54: 5 'Uw Maker is uw Man'.

Doch deze mysterieuze meervoudsopenbaring doet intussen niets af aan het feit, dat het de Elohim is, Die zeide: 'Zie nu dat Ik Die ben, en geen God is met Mij' (Deut. 32: 39). Een Hebreeuws schrijver zegt: 'Elohim' klinkt in onze (Hebreeuwse) oren als het ruisen van de zee; en het uitspreken van die Naam in de beginne was de scheppingshymne'. Bij het uitspreken moet ook de laatste lettergreep liefelijk uitvloeien: iem..Elohie..m. In de Naam Elohim wordt de Drieëenige en nochtans Enige God, gekend als de Schepper, Die door Zijn kracht scheidt met een doel. Die ook als dat doel voor een tijd verijdeld wordt, nochtans weer opnieuw Zijn kracht openbaart, en desondanks tot Zijn doel zal komen. zo bracht Hij ook weer orde in de chaos, die - nadat, 'in de beginne' God hemel en aarde geschapen had - ontstaan was; Hij sprak en er werd licht in de duisternis; Hij gebod en leven en voortbrenging kwamen weer uit de chaos tevoorschijn, zodat de kosmos ontstond, waarvan de mens aan het hoofd werd geplaatst. En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie het was zeer goed (Gen. 1: 31).

Sommige taalgeleerden menen, dat Elohim is afgeleid van Alah = zweren, waaruit men besluit, dat er een Goddelijke Verbondsbetrekking bestaat, door een eed bevestigd, waardoor de Goddelijke Eenheid tot Drieëenheid is geworden, maar waarbij deze Drieëenheid nochtans één Eenheid is gebleven. We zullen ons in deze verborgenheden niet verdiepen, en ons tevreden stellen met de wetenschap, dat in deze eenheids- en drieëenheidsvorm alle wonderbare eigenschappen en daden van God, die de Schrift ons van Hem openbaart, verborgen liggen.

Zoo zei b.v. de kerkvader Augustinus daaromtrent: 'Als God liefde is, moet er in Hem aanwezig zijn: een liefhebbende en een geliefde, alsook een Geest van de liefde, want zonder Dezen is geen liefde denkbaar. Deze Geliefde nu is Gods Zoon, door Wien alles bestaat'. (Joh. 1: 3; Kol. 1: 16, 17).

Het is niet waarschijnlijk, dat vroeger de mensen direct de betekenis van Gods Naam hebben verstaan; intussen echter heeft Satan het meervoud van Elohim gebruikt, om de Heidenen de leupta van het veel-goden-dom te leren. Evenals hij van de verbondsbetrekking van Jehovah tot Israël gebruik heeft gemaakt om de volken een 'nationale God' op te dringen.

We kunnen de diepte van de wonderbaren Elohim-Naam niet doorgronden, doch er althans God uit leren kennen als de Schepper, de Bron van alle kracht, uit Wien, door Wien en tot Wien, met een bepaald doel, alle dingen zijn.

Als Opperwezen en Voorzienigheid wordt Hij als de Elohim vrijwel door het grootste deel van de mensheid erkend. Doch met een uitsluitend theoretische kennis of gevoelsovertuiging kunnen we niet volstaan voor onze zaligheid; ook de duivelen erkennen Hem als zodanig. Daarom wordt de Elohim-Naam ook reeds in Gen. 2 aangevuld met de Naam Jehovah, in onze Statenvertaling: HEERE; later bij Abraham met de Naam: 'El Shaddai', in onze vertaling: 'de Almachtige', en El Eljon (Allerhoogste). Ieder dezer vier Namen openbaart ons op een bepaalden tijd een van de bijzondere eigenschappen van God, die in Genesis, (= het boek van de wording) genoemd worden, en die we verder zullen nagaan.

Jehovah

De Naam Jehovah bestaat eigenlijk uit slechts vier letters, nl. J.H.W.H.; de Hebreëen kennen geen klinkers, zodat de tussengevoegde klanken berusten op mondelinge traditie en er dus geen volkomen zekerheid bestaat of dit Jahwèh of Jehovah moet zijn. De latere Bijbelonderzoekers kiezen meest de Naam Jahwèh, doch wij houden ons in deze maar aan het oude Nederlandse gebruik sedert de Hervorming van de Naam Jehovah.

In de Statenvertaling vinden we dezen Naam met HEERE vertaald en wel eerst in Genesis 2. De betekenis is: de Eeuwige, de Zijnde; 'Ik zal zijn, Die Ik zijn zal', of: 'Ik ben, Die Ik ben' (Exodus 3: 14). De oude rabbijnen zagen in deze vier letters de voortdurende tegenwoordigheid en de eeuwige onveranderlijkheid van Gods genade en liefde.

Jehovah is in korte woorden gezegd de Openbaring van Elohim, Gods Wezen aan de mens. Elohim is de liefde, maar in Jehovah treedt deze liefde naar buiten. In Gods openbaring als Jehovah leren we ook zien, dat Zijn liefde steeds gepaard gaat met Zijn gerechtigheid.

In Genesis 2 en 3 ontmoeten we God als Jehovah-Elohim, God, de HEERE; de vrouw en de slang echter laten de Jehovah-Naam weg.

De vier letters J.H.W.H. mogen - naar oudrabbijnistische bepalingen - alleen door de priesters uitgesproken worden bij het opleggen van de zegen, zoals die in Numeri 4: 24-27 voorkomt. Buiten de tempel was het ook de priester verboden, dezen Naam uit te spreken. Men noemde in plaats daarvan de Naam Adonai, d.i.: Heere. Volgens een overlevering heeft men deze vier letters sedert 300 jaar v. Chr. niet meer in de tempeldienst uitgesproken. De Joden zeggen in plaats daarvan: de Eeuwige, waarmede echter tekort gedaan wordt aan de rijke betekenis van J.H.W.H.

De overlevering zegt voorts, dat - zodra de Hogepriester de Naam Jehovah uitsprak - het volk zich in eerbied op de grond wierp en uitriep: 'Geprezen zij de heerlijke Naam Zijns Rijks van eeuwigheid tot eeuwigheid!'

De Naam Jehovah komt in het Oude Testament ruim 6000 maal voor en alleen in de Psalmen reeds 680 maal. Hij is afgeleid van 'Havah' ('zijn' of 'zijnde'), welk woord weer klankverwant is met 'chavah', hetgeen 'leven' of 'Het leven' betekent. We zien hierin iets van de nauwe band, die er bestaat tussen zijn en leven. zo is Jehovah of HEERE, als de Zijnde, het begin van alle leven.

In Exodus 3: 14, 15 komt deze Naam bijzonder naar voren in betrekking tot het volk Israël. Mozes vroeg, toen hij tot de kinderen Israëls moest gaan, aan God, in welken naam hij gezonden werd. Gods antwoord was: 'Gij zult tot de kinderen Israëls zeggen: J.H.W.H., de God uwer vaders, de God Izaks en de God Jakobs heeft mij gezonden. Ga en vergader de oudsten Israëls en zeg hun: J.H.W.H., de God uwer vaders is mij verschenen.' - Verder lezen we in Exodus 6: 2, 3: 'En God sprak met Mozes en zeide: Ik ben Jehovah, Ik verscheen aan Abraham, Izak en Jakob als God de Almachtige (El Shaddai), doch met Mijn Naam Jehovah ben Ik hun niet bekend geweest.'

Deze Naam houdt voor Mozes en het volk Israël een belofte in. Het is alsof God, daarin tot het slavenvolk, dat zonder hoop leefde, zeide: 'Ik zal zijn, Die Ik zijn zal; daarin ligt alles wat ge nodig hebt'. Het plan van Israëls verlossing leefde in Gods hart en Hij alleen kon het ontvouwen. Zonder Hem kon het nooit verwezenlijkt worden; Hij moest het voor, in en door hen uitwerken en zo steeds dichterbij hen komen. God wilde meer voor hen zijn dan tegenwoordige en toekomstige. De onbegrensde inhoud van deze Naam opende voor hen de schatkamer van Zijn hart!

En hoewel in de vertaling van dezen Naam verschillende tijdsvormen worden

gebruikt, tegenwoordige en toekomstige, zijn deze verschillen uit het Hebreeuws toch ook werkelijk af te leiden: God is de Eeuwige, gisteren, heden en tot in eeuwigheid Dezelfde.

Uit Exodus 3: 14 leren we, dat er ook een bepaalde tijd was gesteld voor de openbaring van iedere Naam. Abraham en zijn zonen hadden genoeg aan de Namen Elohim en El Shaddai, de Almachtige en El Eljon, de Allerhoogste; echter met Israël begon een nieuw tijdperk, waarin zij konden terugblikken op hetgeen El Shaddai - voor Abraham geweest was en wat Jehovah in het tijdperk voor de zondvloed was geweest en nu ook voor hen in de toekomst zou zijn. Van nu aan toch zou Israël zien, wat God als Jehovah zou vermogen te doen. Hij zou Zich als Verlosser openbaren, juist in een tijd, dat alles zo hopeloos scheen voor het volk.

Zoo zien wij in de Namen: Elohim, El Shaddai, El Eljon en Jehovah, die wij in de eerste helft van Genesis ontmoeten, zoowel een aanvulling van elkander ten opzichte van Gods eigenschappen, alsook een opklimming in betekenis. De verbinding van deze onderscheidene Namen Gods, zoals Jehovah-Elohim, Adonai-Jehovah, verdiept deze betekenis. Deze doen ons zien, dat Hij de Eeuwige is in Zijn en in Bestaan, in Richten en in Redden; in het tot-Zich-trekken en verstoten, in het liefhebben en kastijden, om zo in alles tot Zijn eeuwig doel te komen. Alle wetten en geboden inzake de offers, e.d. gaan uit van de Jehovah-Naam en het bloed is daarvan steeds het middelpunt.

Nimrod trachtte uit dode stenen zich een toren naar de hemel te bouwen en zich alzo een naam te maken. Maar God vestigt in de harten van hen, die zich voor Hem buigen, Zijn Naam en maakt de Zijnen tot levende stenen!

El Eljon

De op 'Jehovah' volgende Naam was El Eljon (spreek uit: Eljoon). El betekent: God; Eljon: de Hoogste. El Eljon wil dus zeggen: de God van het Allerhoogste, of de Allerhoogste God. Het is de Godsnaam, die gewoonlijk gebruikt wordt, als er in het algemeen tegen de volken gesproken wordt, die buiten Israël staan.

In de boeken van Mozes komt deze Naam driemaal voor en wel: in de ontmoeting van Abraham met Melchizedek (Gen. 14: 19, 22); verder in de profetie van Bileam (Num. 24: 16). In beide gevallen zijn personen betrokken, die niet tot Israël behoren. Vervolgens in Deut. 32, waar Mozes in vers 3 zegt: 'Ik zal de Naam des Heeren uitroepen'. Hij spreekt daar van Jehovah-Elohim en de Rotssteen Israëls; doch, als hij over Gods plan met de volken spreekt, gebruikt hij de titel: Allerhoogste (vs. 8).

Daarna ontmoeten we dezen titel als David uit de hand van al zijn vijanden verlost is. Hij geeft dan in Psalm 18: 2 en 3 zijn God allerlei titels; doch als hij Gods macht beschrijft over zijn vijanden, zegt hij: de Allerhoogste gaf Zijn stem! In de verheven taal van de Psalmen komt deze titel ook meermalen voor, b.v. in Psalm 83, waarin Asaf de zonden van de

verschillende volken beschrijft en hij de Heere vraagt, dat zij beschaamd en verschrikt mogen worden, 'opdat zij weten, dat Gij alleen met Uwen Naam zijt: de HEERE (Jehovah), de Allerhoogste (El Eljon) over de ganse aarde (vs. 19). Ook in Psalm 87 wordt God de Allerhoogste genoemd in verband met hetgeen Hij aan de Heidenvolken doen zal (vs. 5).

In het boek Daniël treffen we dezen Naam in het Aramees aan, nl. *'Illajah'*, als Nebucadnezar na zijn vernedering de Allerhoogste prijst (Dan. 4: 25, 34). Ook in betrekking tot zijn opvolger Belzazar wordt de Naam Allerhoogste gebruikt, waaruit we de gevolgtrekking kunnen maken, dat de volken, die God niet als Jehovah kennen, Hem toch zien als verheven boven wat goden genaamd wordt en boven alle macht en

heerschappij.

El Eljon is zoowel de hoogste God, als de God van het hoogste; ook: de hoogste God in het Allerhoogste. Hij is dan tevens de Bezitter van hemel en aarde. Zijn gezag wordt nu nog slechts in de hemel erkend. Daar voert Hij Zijn wil uit; daar gehoorzamen Hem de engelen en doen al Zijn dienaars Zijn welbehagen (Ps. 103: 20, 21). De aarde is thans nog door de vloek van de zonde in Satans handen, maar in dezen Naam ligt ook uitgedrukt, dat God de mens tot het allerhoogste wil opvoeren. In Christus is dit reeds tot volle werkelijkheid geworden. De engel Gabriël zeide tegen Maria: 'De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen' (Luk. 1: 35). In en door Hem wordt ook de mens van het lagere los gemaakt en weer tot het beeld Gods opgevoerd, waarmede dan de allerhoogste trap voor de mens is bereikt.

Frederik de Grote zei eens: 'De grote massa van de mensen is dom en slecht; ik zoek tevergeefs naar het beeld Gods, dat - zoals de theologen zeggen - hen is ingeschapen'. Inderdaad is dit beeld bij de mens verloren gegaan en het kan slechts in Christus weder hersteld worden.

We willen hieraan nog toevoegen, wat J. N. Darby bij de El Eljon-Naam opmerkte. Hij wijst er zeer terecht op, dat de ontmoeting tussen Abram en Melchizedek, bij de bevrijding van Lot, een afschaduwing is van Christus' heerschappij in het Duizendjarig Rijk als Koning-Priester, Koning van de Gerechtigheid en Koning des Vredes. Zoals Melchizedek de zegevierenden Abram zegent en de Naam van de Allerhoogsten verheft, Die de vijanden in Abrams hand gaf, zo zal eenmaal God de HEERE als Allerhoogste geprezen worden. Want in het Duizendjarig Rijk toch vinden wij de eind- zegepraal van de HEERE als Allerhoogste, als Gezaghebber en Bezitter van de ganse aarde. God was de Almachtige voor de patriarchen, Hij is de Jehovah voor Israël en zal de Allerhoogste zijn voor de volken in het Duizendjarig Rijk.

We willen er tenslotte nog op wijzen, dat de Psalmen - als de grootheid Gods wordt samengevat - dezen titel des Heeren vaak gebruiken. In de overbekende 91ste Psalm vinden wij de Allerhoogste zelfs in verbinding met: Almachtige (El Shaddai), HEERE (Jehovah) en God (Elohim); vier titels in twee verzen. Maar Psalm 91: 1 is dan ook een van de meest-krachtige uitdrukkingen in de Schrift, aan het hoofd van de meest-kernachtige beloften en als zodanig door alle eeuwen heen, tot wonderbare troost geweest voor tal van mensen.

El Shaddai

Met de Naam El Shaddai, de Almachtige, noemt God Zichzelf, om daarin op bijzondere wijze Zijn Almacht, die reeds in de Naam Elohim besloten lag te openbaren. De Naam werd het eerst aan Abraham bekend gemaakt en komt 44 maal in de Schrift voor, waarvan niet minder dan 31 maal in het boek Job.

El Shaddai, of: de Almacht van de Almachtige, wil zeggen: zoals in Elohim de volheid en het doel van de Schepping woont, zo is in El Shaddai alle macht aanwezig, die de schepping onderhoudt en bestuurt.

Abraham heeft op God, als Elohim vertrouwd en het gewaagd 24 lange jaren in het geloof te wachten op Zijn beloften; hij kon daarom grootmoedig zijn tegenover Lot, bij de keuze van het land.

Ook is hij, op Gods macht vertrouwend, vijf koningen tegemoet gegaan in de strijd, ten einde Lot te verlossen, hetgeen voorwaar geen kleinigheid was, daar hij met zijn ongeoeffende mannen slechts een vijf-en-twintigste deel uitmaakte van het getal van de tegenstanders.

Tot op die tijd was zijn naam: Abram d.i. Vader van de verheffing, doch op zijn 99ste

jaar kreeg hij van God als verjaarsgeschenk een nieuwen naam, nl. Abraham, d.i.: 'Vader van menigte van de volken'; tevens gaf de Heere hem daarbij een inzicht in Zijn almacht, zeggende: Ik ben GOD, de Almachtige! (Gen. 17: 1-5).

Toen God Zich voor het eerst aan Abraham als El Shaddai kenbaar maakte en met hem in een verbond trad, was het directe gevolg: het gebod van de besnijdenis, dat lichamelijke smart zou veroorzaken (Gen. 17: 9-11).

Jakob had dezelfde les te leren. Ook aan hem verscheen God toen hij terug kwam in hetzelfde Bethel, waarheen hij eens vluchtte voor het aangezicht van zijn broeder Ezau. Een droeve geschiedenis van eigen kracht en mislukking lag tussen deze twee tijdstippen. Nu echter komt El Shaddai hem tegemoet. Tot nog toe had Jakob zelf zijn bezit veroverd, van nu af zou de Almachtige Hem vruchtbaar maken (Gen. 35: 9-15).

Maar vooral in het leven van Job, de groten lijder, komt El Shaddai langs wegen van smart en rouw tot Zijn doel. De hand van de Almachtige drukt zwaar op hem, niet om hem onder te doen gaan, maar alleen om de patriarch tot meerdere vruchtbaarheid te brengen en daardoor Zijn Almacht te kunnen openbaren.

En de Heere zegende Jobs laatste meer dan zijn eerste. En zo werkt de verdrukking voor al Gods kinderen tot een gans zeer uitnemend gewicht van de heerlijkheid (2 Kor. 4: 17).

Laat ons dan ook leren de hand, die ons slaat te kussen en de kastijdingen met een overgegeven hart te aanvaarden.

De Hebreeuwse taalkundige en Schriftverklaarder Delitzsch, zegt hieromtrent: 'De Godsnamen Elohim en El Shaddai, zijn de handtekeningen of kenmerken van de Godsopenbaringen en trappen van Godskennis.

Elohim is God, Die zorgt dat de natuur bestaat en onderhouden wordt; El Shaddai is God, Die de natuur beheerst en dwingt Zijn wil te doen en haar door Zijn macht overweldigt, opdat zij zich voor de Genade buigt en haar dient.

Zoo heeft Abraham, in zijn nieuwe toekomstverwachting, nl. vader te mogen zijn van een menigte van volken, de Bron leren kennen, waaruit dat wondervolk zou ontstaan: El Shaddai, de Almacht des Almachtigen.

In deze kracht hebben ook de patriarchen Izak en Jacob hun geloofswandel volbracht; de Naam El Shaddai werd gebruikt als de volheid van Elohim tot uiting kwarn. Als b.v. Jacob naar Paddan-Aram vertrekt, wordt hij door zijn vader gezegend met de woorden: 'En God Almachtig (El Shaddai) zegene u' (Gen. 28: 37). En onder het aanroepen van dienelfden Naam zegent Jacob bij zijn sterven ook weer zijn zoon Jozef (Gen. 48: 3; 49: 25).

Het is de Naam, Die de in-zichzelf-krachtelozen Jacob sterk heeft gemaakt, en zijn eigen naam Jacob = hiellichter, gewijzigd heeft in Israël = Godsstrijder.

El Eljon is door Melchizédek uit de volkeren- wereld aan Abraham bekend gemaakt; El Shaddai daarentegen door Abraham aan de volken.

Ook in het boek Ruth en nog in enkele Psalmen en Profetieën vinden we dezen titel van Gods Naam vermeld.

In het Nieuwe Testament wordt God, als de Almachtige, alleen in 2 Kor. 6: 18 en verder nog negen maal in de Openbaring genoemd, maar in Christus heeft El Shaddai een volkomen vervulling gevonden. Hij toch leerde alleen als machthebbende, en openbaarde deze macht in het vergeven van de zonde, en het bestraffen van de onreine geesten - maar Hem was ook macht gegeven Zijn leven af te leggen en het wederom te nemen (Joh. 10: 18). Hij alleen kon zeggen: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde (Matth. 28: 18). Christus is de El Shaddai van het Nieuwe Testament, het Hoofd

van alle overheid en macht (Kol. 2: 10); en daardoor ook in staat de Zijnen te volmaken in hun wandel.

Adonai

Adonim is het meervoud van Adoon, dat Heer of Gebieder betekent. De vorm 'Adonai' is een bijzondere meervoudsvorm met betrekking tot God en geeft een veelvoud van gebied en heerschappij te kennen. Het is daarom het meest juist dit woord te vertalen met 'Al- Gebieder' of 'Heere der Heeren'. De Joden gebruiken dezen titel in de regel tot vervanging van de Jehovah-Naam, dien zij niet mogen uitspreken, doch ook de Adonai-Naam noemen zij alleen bij het lezen van de Heilige Schrift in de synagoge, niet daarbuiten.

In de Schrift wordt deze titel vaak als aanspreektitel gebruikt voor de Jehovah-Naam, dus: 'Adonai Jehovah' of zoals in onzen Bijbel is vertaald: Heere HEERE. In dienelfden zin werd Adoon als aanspraaktitel gebruikt voor Koningen, Rechters] en andere hooggeplaatsten, alsook in het maatschappelijk leven door de knecht tegenover zijn heer en door de vrouw tegenover haar man, waarom dan ook Sara haar man 'Adoon' d.i. 'Heer' noemde.

Uit de onbepaalde macht, die vroeger tegenover slaven en vrouwen bestond, leren we dus iets kennen van de betekenis van de Adonai- Naam, nl. God als Adonai is de Al-Gebieder, de Alleenheerser over Zijn schepping en schepselen.

De Adonai-titel komt echter pas voor, nadat de Elohim-, de Jehovah-, de El Eljon- en de El Shaddai-Namen voldoende bekend geworden waren. Abraham gebruikt dezen Naam eerst na de ontmoeting met Melchizédek, als hij tot God zegt: 'Heere HEERE, wat zult Gij mij geven, daar ik zonder kinderen heenga' (Gen. 15: 2); en ook later als hij voor het behoud van Sodom pleit (Gen. 18: 27).

Daarna komt hij ook in Jozua 3: 13 voor, als Jozua, bij de doortocht van de kinderen Israëls door de Jordaan, spreekt van de Heere (Jehovah) als de Heere (Adonai) van de ganse aarde. En Jesaja gebruikt dezen Naam, als hij de Heere op Zijn Heerserstroon ziet zitten (Jes. 6: 1).

Alleenstaand komt de Naam Adonai ruim 134 maal voor; verbonden met de Jehovah-Naam, dus: Adonai Jehovah, of vertaald: Heere HEERE, ruim 300 maal. Overal waar men in onze Statenvertaling de betiteling 'Heere' met kleine letters gedrukt ziet is het Adonai; waar echter HEERE met hoofdletters geschreven is, staat in het Hebreeuws Jehovah.

In de dubbele Naam: Heere HEERE ligt de gehele volheid besloten van de Godsregering op aarde, en de geëiste onderworpenheid van de mens aan zijn gebieder.

Men hoort ook uit de onderworpen smeektoon van Jozua duidelijk de betekenis van het woord: 'Ach Heere HEERE (Adonai Jehovah) waarom hebt Gij dit volk door de Jordaan doen gaan ?' (Jozua 7: 7). En evenzo ook bij Gideon: 'Och, mijn Heere, waarom is dit alles ons wedervaren ?' (Richt. 6: 13-16). Men hoort daarin de nederige toon van de knecht, die de macht van zijn heer erkent.

Toen Jesaja zijn opdracht kreeg als profeet zag hij de Heere (Adonai) zitten op Zijn troon, en hij hoorde daarbij de stem des Heeren (Adonai) als de machtige Gebieder de vraag doen: 'Wien zal Ik zenden ?' waarop dan de gehoorzame knecht antwoordt: 'Zie hier ben ik, zend mij henen!' (Jes. 6). Ook bij Jeremia's roeping tot profeet ontmoeten we dezelfde knechtelijke onderwerping; want als het woord des Heeren tot hem komt, zeggende: 'Ik heb u tot een profeet gesteld', dan is zijn antwoord: 'Ach Heere HEERE (Adonai Jehovah), zie ik kan niet spreken, want ik ben jong' (Jer. 1: 5).

En Ezechiël gebruikt bij zijn boodschappen tot het weerspannige Israëel, meer dan 200

maal de dubbeltitel 'Adonai Jehovah' waarmede zij herinnerd werden aan de Al-Gebieder, Dien zij te gehoorzamen hadden.

Maleachi sluit de rij van de Oud-Testamentische Profeten met het woord des Heeren: 'Een zoon zal zijn vader eren en een knecht zijn heer.. en ben Ik een Heer (Adonai), waar is Mijn vree- ze ? zegt de Heere van de Heirscharen tot u, o priesters, verachters Mijns Naams....' (Mal. 1: 6).

Behalve de knechtsverhouding tot zijn heer, is de Adonai-titel ook van toepassing op die van de vrouw tegenover de man. Dit komt zo bi- zonder uit in de Bruidspsalms, waar de Psalmist zegt: 'Hoor, o dochter! zie en neig uw oor! en vergeet uw volk en uws vaders huis; zo zal de Koning lust hebben aan uwe schoonheid, dewijl Hij uw Heere (Adonai) is, zo buig u voor Hem neder' (Ps. 45: 11, 12).

Doch eerst in het Nieuwe Testament komt de Adonai-Naam tot zijn volle, rijke betekenis in de Heere Jezus Christus, Die Zijn Godheid afgelegd en de gestaltenis van een Dienstknecht (in de grondtekst: slaaf) heeft aangenomen (Fil. 2: 7). Het was de vervulling van Jesaja's profetie: 'Ziet Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun Hij zal het recht de Heidenen voortbrengen' (Jes. 42: 1). Niemand toch als Hij, onze Heere Jezus Christus, heeft doen zien wat Adonai voor een dienstknecht betekent. Geen woord heeft Hij gesproken, dat Hij niet eerst van de Vader gehoord heeft, en ook geen daad gedaan, die Hij niet eerst van de Vader gezien heeft.

En zo nodigt Hij later, door Zijn Geest, de gelovigen tot absolute gehoorzaamheid en knechtelijke onderwerping aan de Heere. Daarom noemt Paulus zich een dienstknecht (slaaf) van Christus (Gal. 1: 10), en vermaant hij de gelovigen eveneens dienstknechten (slaven) van Christus te zijn (Ef. 6: 6).

En tot in eeuwigheid zal deze Adonai-verhouding blijven bestaan, want Gods kinderen zullen Hem als dienstknechten dienen voor Zijn Troon, en Zijn Naam zal op hunne voorhoofden zijn (Openb. 22: 3, 4).

Dan eerst zal ten volle de aanhef van het 'Onze Vader' worden vervuld, waarin het zo schoon wordt gezegd: 'Uw Naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk koine, Uw wil geschiede in de hemel, alzoo ook op de aarde'. Het zal de vervulling zijn van de verheven Oud Testamentischen uitroep: Adonai Jehovah!

Verder is deze Naam uitgedrukt in de Griekse titel van de Heere Jezus Christus. Het Griekse woord toch, dat in plaats van het Hebreeuwse Adonai komt, is: Kurios, dat eveneens de betekenis heeft van iemand, die met absolute autoriteit als Eigenaar, Gebieder en Verhevene, onderworpenheid eiste van zijn onderhorigen. Naast de keizerstitel nam de Kurios-titel een belangrijke plaats in bij de Romeinse keizers. En een van de voornaamste grieven van de staat, ten opzichte van de Christenen, was, dat deze hun Kurios, hun Heere Jezus Christus, in gehoorzaamheid hoger stelden dan de bevelen van Kurios Nero en andere keizers.

In het woord 'kerk' vinden we ook nog iets terug van de Adonai-Naam. Het woord is afgeleid van het Griekse woord 'Kyriakè' hetgeen betekent 'aan een heer toebehoren'.

In de waren zin van het woord betekent 'Kerk' dus een verzameling van mensen, die aan Adonai-Kurios toebehoren, en Hem dienen, zoals Ps. 123: 2 zegt: 'Gelijk de ogen van de knechten zijn op de hand hunner Heeren, alzo zijn onze ogen op de HEERE onzen God'. Ach, ware dat zo ook in werkelijkheid!

Wonderbaar is de Jehovah-Naam: HEERE; doch wonderlijker nog, als deze wordt aangevuld tot Adonai Jehovah, nl. Heere HEERE!

Jehovah Zebaoth

We zagen in de Naam Elohim de betekenis van Gods Wezen, Zijn doel en bestaan; in

El Eljon Zijne onvergelykbare Grootheid en Hoogheid; in El Shaddai Zijn onbeperkte Almacht.

In de Jehovah-Naam leerden we God kennen als de Eeuwig Zijnde, in Zijn onveranderlijke tegenwoordigheid en toekomstig Zijn, en ook als Verbondsgod. In Adonai zien wij de Al- gebieders van het volk, dat Hem in absolute gehoorzaamheid dient.

Met de Naam Jehovah-Zebaath echter, wordt de aard van Jehovah's heerschappij openbaar; Jehovah-Zebaath is de HEERE van de Heirscharen, en wel in drievoudige betekenis van de heirscharen in de hemel, aan en onder de hemel; of anders gezegd de heirscharen van Engelen, het sterrenheir en de strijders Gods op aarde, zoals Israël als Theocratisch volk.

Zebaath is het meervoud van Saba, hetwelk dienstplicht of krijgsveld betekent. We vinden dezen Naam voor het eerst in verband met Israëls heiren genoemd in Ex. 6: 25. En als David de reus Goliath tegemoet gaat zegt hij: 'Ik kom tot u in de Naam van de Heere van de heirscharen (Jehovah Zebaath)' welke heirscharen ook genoemd worden: de slagorden van de levenden God (1 Sam. 17: 36, 45).

Hieruit en ook uit andere Schriftplaatsen blijkt, dat Israëls strijdmacht bestemd was 'Gods heirscharen' te zijn. Zij waren geroepen om Gods vijanden, de machten van de duisternis, te bestrijden.

Voor Israël was Jehovah Zebaath zichtbaar tegenwoordig in de wolk- en vuurkolom boven de Ark; daarom wordt gesproken van de HEERE van de heirscharen, Die tussen de Cherubs woont (1 Sam. 4: 4). Als deze Ark de legers vergezelde was er overwinning, hetzij over de natuurkrachten, zoals de wateren van de Jordaan, hetzij over stoffelijke versterkingen als de muren van Jericho of over de menselijke slagorden van de Filistijnen. Bij de Ark werd dan ook de Naam van Jehovah Zebaath uitgeroepen (2 Sam. 6: 2). Sprekende over de verlossing van Israël wordt deze Naam door David in zijn dankgebed geprezen zeggende: 'Uw Naam worde groot gemaakt tot in eeuwigheid; dat men zegge: de HEERE van de heirscharen is God over Israël' (2 Sam. 7: 25).

En ook het geheim van Davids toenemende macht lag daarin, dat Jehovah Zebaath met hem was. (2 Sam. 5: 10).

Samuël bracht zijn opdracht aan Saul om de Amelekieten te verslaan, Un Naam van de HEERE van de heirscharen (1 Sam. 15: 2). Ook Elia zond zijn boodschap aan Achab met de verzekering: 'Zoo waarachtig als de HEERE van de heirscharen leeft (1 Kon. 18: 15).

Jesaja gebruikt de Naam Jehovah Zebaath ongeveer 50 maal en Jeremia ongeveer 70 maal; en meestal met de machtsontplooiing van de HEERE van de heirscharen tot beschaming der heidenen; maar ook tot troost van Israël als het volk in diepe nood of groot gevaar verkeerde.

Voor de dagen van de Assyriër, de Antichrist van de eindtijd, die als de roede van Gods toorn, zal optrekken tegen Israël, wordt de dubbelnaam Jehovah Zebaath nog versterkt met de Adonai-titel tot een drievoudige Naam: de Heere HEERE van de heirscharen zal met geweld takken afkappen en die hoog 34 van gestalte zijn zullen neder gehouwen worden (Jes. 10: 33). 'Gelijk als een leeuw brult... alzo zal de HEERE van de heirscharen nederdalen.... gelijk vliegende vogelen, alzo zal de HEERE van de heirscharen Jeruzalem beschutten (Jes. 31: 4, 5).

Zoals we reeds zeiden, zijn de heirscharen van de HEERE Zebaath drievoudig. Behalve Zijn openbaring in de legers van Israël, worden ook nog genoemd: het Sterren- en Engelenheir.

De zonnewerelden met al hun sterrenheiren staan eveneens onder leiding van de

oppersten aanvoerder Jehovah Zebaoth, Die hen gebiedt om te schijnen of wel hun licht in te trekken. Zij volbrengen Gods bevel om de tijden te regelen, en ook om Hem van dienst te zijn bij de gerichten om te verduisteren en de aarde en hare inwoners te verderven. (Jes. 24: 23; Openb. 8, enz.).

Zoo onttrok de zon drie uur lang haar licht aan de aarde, toen haar Schepper, als Zoon des mensen, aan het kruis hing; want het ganse sterrenheir beweegt zich op Zijn wenken; niet één onttrekt zich aan Zijn bevel (Jes. 40:26).

En in de strijd tegen Gods vijanden strijden zij mede, gelijk we in de lofzang van Debora lezen: 'Van de hemel streden zij; de sterren uit hare loopplaatsen streden tegen Si- sera' (Richt. 5: 20). En al zal dit meer dichterlijke verheffing dan letterlijke werkelijkheid zijn, toch staan ook de hemellichten onder het bevel van de HEERE van de heirscharen.

Welk een machtige beschrijving vinden we van de sterrenwereld in de 19^e Psalm: 'de hemelen vertellen Gods eer, en het uitpansel Zijner handen werk'. Dag en nacht is er een open Bijbel voor het mensdom aan de hemel, waarin God Zijne heirscharen voor de ogen van Zijn schepselen ten toon stelt. Daar is sprake en wetenschap. Hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hunne woorden tot de einden van de aarde (Rom. 10: 18). Maar het zijn geen menselijke woorden. Dr. Himmelreich vertaalt Ps. 19: 4, 5 zo schoon in de Roomse Bijbel: 'Geen spreken is dat, geen taal, onhoorbaar zijn de klanken daarvan. Toch stuwt hun lied over de hele wereld heen, hun ruisen tot het einde van de aarde'.

De derde groep, in Gods heirscharen, is de Engelenwereld. Micha, de profeet, zeide tegen Achab: 'Ik zag de Heere zittende op Zijn Troon, en het hemelse heir nevens Hem aan Zijn rechter en linkerhand' (1 Kon. 22: 19).

En Jozua zag, voordat hij tegen Jericho optrad, een Man tegenover zich staan, met een uitgetogen zwaard in de hand; Deze maakte Zich bekend als de Vorst van het heir des Heeren (Joz. 5: 14).

Welk een macht deze hemelse heirscharen vertegenwoordigen, is ons bekend uit Israëls strijd tegen de Syriërs. Toen de knecht van Elisa, op diens gebed, de ogen geopend werden, zag hij een berg vol vurige paarden en wagenen rondom Elisa (2 Kon. 6: 17). Hij zag daarin, dat zij die met hen waren, meer waren, dan zij, die bij de vijanden waren (: 16).

Bij een andere gelegenheid sloeg één Engel des Heeren van de Heirscharen 185.000 Assyriërs in één nacht (2 Kon. 19: 35).

Zoowel in de stoffelijke als geestelijke strijd stelt de Heere Zijn volk veilig onder de banier van de HEERE Zebaoth; die Naam moet hen herinneren, dat Zijne heirscharen meer zijn dan de vijandelijke legers. Daarin werd ook het oude wachtwoord van Mozes vervuld: 'De Heere zal voor u strijden en gij zult stil zijn' (Ex. 14: 14); deze woorden moeten ook voor de Gemeente van Christus, de leuze zijn bij haar strijd tegen de geestelijke machten in de lucht. zo kwam het woord des Heeren ook tot Zerubbabel, met betrekking tot de bouw van het Huis des Heeren: 'Niet door kracht en geweld, maar door Mijnen Geest zal het geschieden, zegt de HEERE van de heirscharen' (Zach. 4: 6). En in ditzelfde verband lezen we tot vijf maal toe de Naam van de HEERE van de heirscharen (Hagg. 2: 5-10).

We zien, hoe de drievoudige verbinding van het woord Zaba, met de strijdmacht van Israël, de Sterrenwereld, en de hemelse heirscharen in de Naam Jehovah. Zebaoth zijn samengevat, en zulks de achtergrond vormt van al het wonderlijke gebeuren in de stoffelijke en geestelijke strijd, die op aarde geschiedt.

Israël vormde onder de Godsregering, de 'slagorden van de levenden God', strijdende

tegen de machten van de duisternis, die de Heidense volken beheersten.

De Sterrenwereld, vormde Gods heirscharen in het bestrijden van de natuurlijke duisternis; als lichtende vuurvlammen aan de hemel dienden zij het mensdom tot gids, en zongen daarin het loflied van de HEERE van de heirscharen.

De Engelen dienen, als vlammen vuurs, de HEERE van de heirscharen (Hebr. 1.: 7); zoowel in de strijd tegen Satan en zijn afvallige engelen, als om Gods kinderen op aarde te beschermen en te leiden. Zij hebben ook een taak in de eindtijd. Bij het blazen van de zevenden bazuin, als de koninkrijken dezer wereld zijn geworden onzes Heeren en Zijnen Christus, zal Satan en zijne engelen door Michaël en zijne Engelen uit de hemel worden geworpen (Openb. 12: 7). Al Gods heirscharen zullen medewerken tot het bereiken van Zijn plan in de wederoprichting aller dingen.

In het Nieuwe Testament wordt Jehovah Zebaoth vervangen door het Griekse woord Pantokrator, Albeheerser, in de Statenvertaling vertaald als Almachtige. Het is de Almachtige God, Die, aan Johannes, het visioen van de laatste dingen te zien gaf; en het is ook Pantokrator, Die zegt: Ik ben de Alfa en de Omega, het begin en het Einde; Die is, Die was en Die komen zal, de Almachtige (Openb. 1: 8).

En Hij bereikt ook het door Hem gestelde doel, als de Heere Jezus wederkomt in heerlijkheid, rijdende op het witte paard, waarbij de heirlegers in de hemel Hem volgen op witte paarden (Openb. 19: 11-14). Dan zullen de vier Halleluja's worden uitgeroepen, de enige die in het Nieuwe Testament vermeld zijn, en zal de stem gehoord worden als van een grote schare, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: *Halleluja, want de Heere de Almachtige God, (letterlijk: de God van ons, de Almachtige) heeft als Koning geheerst* (Openb. 19: 1-6).

Hieruit blijkt, dat ook de Naam Jehovah Zebaoth, in Christus, tot volle werkelijkheid is geworden en nog worden zal. Hij is de Almachtige, Die ook over de heirscharen beschikt, die noodig zijn om deze macht uit te oefenen. De Engelen hebben Hem omringd van Zijne geboorte af tot aan Zijn hemelvaart; en in de 24ste Psalm werd het reeds profetisch bezongen, dat de Heere, Die sterk en geweldig in de strijd is geweest, de Koning der ere is, Die als de HEERE van de heirscharen (bij Zijn hemelvaart) de eeuwige deuren zou binnengaan.

Laat ons het met de Serafs uitroepen: 'Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de heirscharen. De ganse aarde is van Zijne heerlijkheid vol!' (Jes. 6: 3).

Jehovah-Jirèh

Deze nieuwe heerlijke eigenschap van Jehovah vinden we vermeld in Gen. 22: 13, 14: De HEERE zal het voorzien, of de HEERE voorziet. Dit gedeelte van de Schrift geeft ons een duidelijke illustratie van een van de grondwaarheden onzer zaligheid: het plaatsvervangend offer van Jezus Christus.

Het verstaan van de Oud Testamentische typen is onmisbaar voor het verstaan van de Nieuw Testamentische waarheden.

In Abraham vinden we b.v. het type van God de Vader, en in Izak dat van de Zoon Gods. Reeds in zijn bovennatuurlijke geboorte is Izak een afschaduwing geweest van Christus. Verder ook in zijn strijd met Ismaël, zijn broeder naar het vlees. Doch vooral in de driedaagse reis met zijn vader naar Moria, dat betekent: door de Heere gekozen. In de weinige verzen van Gen. 22 ligt de verklaring van 2 Kor. 5: 19. 'Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende'.

Immers tweemaal wordt het herhaald van Abraham en Izak: 'en zij beiden gingen tezamen' (: 6, 8).

Beiden hadden ook hun aandeel in het werk van de offerande! Abraham bouwde het

altaar en schikte het hout, en Izak werd als offer erop gebonden (: 9).

Beiden gingen samen de berg op; doch Abraham heeft aan zijne knechten ook verzekerd 'als wij aanbeden zullen hebben dan zullen wij wederkeren' (Gen. 22: 5).

Abraham heeft op. de Moria zijn zoon in het geloof geofferd; hij had de belofte Gods dat Izak het zaad zou zijn, waarin de wereld gezegend zou worden. Daarom overlegde hij: God is machtig hem weer uit de doden op te wekken (Hebr. 11: 17-19). zo is hetgeen op Moria geschied is ook een beeld geworden, van de opstanding van Christus.

Abraham overlegde, zeer zeker; want God had hem in Izak het zaad gegeven waarin de gehele wereld zou gezegend worden. Nochtans was het bevel Gods duidelijk: offer uw zoon. En nu kwam de vraag van Izak: 'Waar is het lam ten brandoffer ?' door Abraham beantwoord met de woorden: 'God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon', en bond in dit geloof zijn zoon Izak op het hout. Welk een stille onderwerping aan Gods bevel komt ons uit de houding zoowel van vader als zoon tegemoet. En Abraham strekte zijn hand uit en nam het mes.... (:, 10). Hier peilen wij op menselijke wijze iets van de diepte, die er ligt in Joh. 3: 16: 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eniggeboren Zoon gegeven heeft'.

Abraham kende God als Elohim, als El Eljon, El Shaddai, en ook als Jehovah; nu zou hij Hem leren kennen als Jehovah Jirèh, de HEERE zal voorzien. Want als hij het mes boven zijn zoon heeft opgeheven, riep de Engel des Heeren tot hem van de hemel: Strek uw hand niet uit aan de jongen (Gen. 22: 11).

'Toen hief Abraham zijne ogen op en zag om, achter hem was een ram in de verwarde struiken.... en Abraham offerde hem ten brandoffer in zijns zoons plaats. En Abraham noemde de naam van deze plaats: De HEERE zal het voorzien!' (Gen. 22: 13, 14).

De betekenis van het plaatsvervangend offer wordt nog duidelijker uit de verdere geschiedenis van Moria. De rotsachtige top werd nl. door Oman de Jebusiet, tot een dorsvloer gebruikt (1 Kron. 21: 15). Het was in de tijd dat er een geweldige plaag over Israël gekomen was als straf voor de zondige telling van het volk door David. Doch toen de plaag van de pestilentie tot de dorsvloer van Ornan genaderd was stond daar weer de Engel des Heeren op dezelfde plaats waar Deze eenmaal gestaan had, toen Abraham zijn hand uitstreekte en het mes nam. 'Het is genoeg' zei Hij. De plaag mocht niet verder gaan, op dezelfde berg was het voorzien.

En het was ook op Moria, de dorsvloer van Oman de Jebusiet, dat Salomo begon het Huis des Heeren te bouwen (2 Kron. 3: 1), het huis dat met de Heerlijkheid des Heeren vervuld werd (2 Kron. 5: 14) en waar het vuur van God nederdaalde om het Brandoffer op het altaar te verteren (2 Kron. 7: 1).

Toen de kinderen Israëls dat vuur zagen afdalen, en de heerlijkheid des Heeren over het huis, zo bukten zij met hunne aangezichten ter aarde en aanbaden en loofden de Heere, dat Hij goedig is, dat Zijne weldadigheid is tot in eeuwigheid (2 Kron. 7: 3).

En wat zullen wij doen, als we opzien naar Golgotha, waar Hij, Die geen zonde gedaan, noch gekend heeft, voor ons tot zonde is gemaakt; waar het Lam Gods de zonde van de wereld heeft weggedragen; waar de meerdere Abraham, en de meerdere Izak beiden samen gingen 'om in het offer te voorzien', dat voor onze zaligheid nodig was ?

Laat ons ook bukken en aanbidden en de Heere loven, dat Hij goedig is en dat Zijne weldadigheid tot in eeuwigheid is!

Jehovah-Rapha

Jehovah-Rapha betekent: de HEERE is Heelmeester. We ontmoeten dezen Naam in Ex. 15: 26, als Jehovah Rophécha, toen de Israëlieten te Mara waren gekomen en het water aldaar niet konden drinken, omdat het bitter was, Toen Mozes echter, op het bevel Gods, een hout in het water had geworpen, werd het zoet. Aldaar nu stelde de Heere het volk een inzetting en recht, en beloofde hun, indien zij Zijne geboden en inzettingen zouden houden, dat Hij geen van de krankheden op hen zou leggen, die Hij op Egypteland gelegd had; want 'Ik ben de Heere uw heelmeester.'

De woorden helen en genezen in de Schrift hebben beide hetzelfde Hebreeuwse grondwoord, dat de betekenis heeft van personen of dingen terug te brengen, te herstellen, tot de oorspronkelijke normalen toestand.

Het wordt gebruikt voor het helen of genezen van het lichaam, zoowel als van de ziel (Ps. 41: 5; Ps. 147: 3) voor de heling of reiniging van het volk (2 Kron. 30: 20); voor de genezing of vruchtbaarheid van het land (2 Kron. 7: 14); de herstelling of heling van het (overdrachtelijk gesproken) verbroken altaar des Heeren (1 Kon. 18: 30 e.v.).

Als we het hiervoor aangegeven gedeelte uit Ex. 15 goed lezen, zien we, dat de belofte van heling niet zozeer betrof de genezing van ziekten, als wel het voorkomen daarvan, door te wandelen, in de geboden des Heeren. De afwijking daarvan veroorzaakte een breuk met God, waarvan de gevolgen zich doen gevoelen in persoonlijke lichaams- of zielsziekten, in ondergang van een volk (zie vooral 2 Kron. 36: 16) of wel in onvruchtbaarheid van het land, e.d.

De bittere wateren van Mara zijn een beeld van het bederf, ontstaan door de zonde. Jer. 2: 13, 18 zegt: Israël heeft de springader des levenden waters verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, die geen water houden. Zij hebben de Heere hunnen God vergeten, en zij zijn de weg van Egypte en Assyrië opgegaan, om het water hunner rivieren te drinken. 'Weet en ziet dat het kwaad en bitter is, dat gij de Heere verlaat' (: 19).

Jehovah Rapha echter heeft het bittere water van Mara (dat een afspiegeling was van het murmurerende, zondige volk) genezen door een hout. Z66 heeft Hij eveneens een hout aangewezen, om de bittere wateren van de zonde te genezen, nl. het Kruis. En ook zal eenmaal Israël, als volk zeggen: 'Komt en laat ons wederkeren tot de Heere, want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons genezen' (Hos. 6: 1). En de verzekering van 's Heeren zijde is: 'Ik zal hunlieder afkering genezen' (Hos. 14: 5).

De Heere is hun een Jehovah Rapha, Die geneest. En hoe tegenstrijdig het ook schijnt, de Heere geneest vaak door middel van ziekte. Ps. 41: 4 zegt van hem, die zich verstandig gedraagt jegens een ellendige: 'De Heere zal hem ondersteunen op het ziekbed; in zijn krankheid verandert Gij zijn ganse leger'; of zoals een nieuwe vertaling zegt: 'Gij spreidt heel zijn bed in zijn ziekte'.

Het is duidelijk, dat hier van geen directe lichamelijke genezing sprake is; want het volgende vers zegt ook: 'O, Heere! wees mij genadig, genees mijne ziel, want ik heb tegen IJ gezondigd'. In Deut. 32: 39 zegt de Heere: 'Ziet nu, dat Ik, Ik Die ben, en geen God met Mij. Ik dood en maak levend, Ik versla en Ik heel...'

Jehovah Rapha, de Heere is Heelmeester, zo het nodig en wenselijk is, ook van het lichaam; maar allereerst is het Zijn doel de mens naar de ziel te genezen, en in hem het beeld Gods te herstellen. Daartoe moeten veelal ziekte en lijden medewerken om tot stille en ernstige overdenking te brengen; en vaak ook moet God de idealen en liefste plannen van de mens verbreken, ten einde zijn ziel te kunnen helen; Hij slaat en Hij heelt, en moet dikwijls eerst slaan, voordat Hij helen kan!

In Jezus Christus zond God de Groten Geneesmeester van de zieken, Die inderdaad ook vele zieke lichamen heeft genezen; doch dat was slechts het zichtbare bewijs van

Zijn hogere opdracht: 'Opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde de zonden te vergeven' (Matth. 9:6).

Als zodanig zei Hij dan ook in Zijn eerste prediking in Nazareth: 'Hij heeft Mij gezonden om de armen het Evangelie -te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van hart'. (Luk. 4:18).

Om het mensdom echter van de eeuwigen dood te redden, moest Jehova Rapha, de Heelmeester Zelf de smarten des doods ondergaan, 'want gelijk Mozes de slang verhoogd heeft in de woestijn, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe' (Joh. 3:14, 15).

Gode zij dank voor het Kruishout, waardoor de bittere wateren van Mara (de zonde) door Jehovah Rapha zoet zijn geworden.

Jehovah-Nissi

Jehovah Nissi betekent: *De HEERE is mijn Banier*. Het was tijdens de strijd van Israël tegen Amalek, dat Mozes zijn hand ophief en zijn staf ten hemel richtte. zo lang hij zulks deed was Israël de sterkste; doch zodra hij zijn hand liet zakken was Amalek de sterkste. (Ex. 17: 8-11). Toen bouwde Mozes een altaar, en hij noemde deszelfs naam: De HEERE is mijne Banier, Jehovah-Nissi. En hij zeide: Dewijl de hand op de troon des Heeren is, zo zal de oorlog des Heeren tegen Amalek zijn van geslacht tot geslacht! (: 15-16).

Een banier is een veldteken, dat op een stang of hoogte geplaatst is, om de weerbare mannen samen te roepen. 'Heft op een banier op een hogen berg' (Jes. 13: 2). 'Alle gij ingezetenen van de wereld, en gij inwoners van de aarde! Als men de banier zal oprichten op de bergen, zult gijlieden het zien...' (Jes. 18: 3).

De banier was het zichtbare en de bazuin het hoorbare verzamelteken voor de strijdbare mannen.

Nadat Mozes de staf heeft opgeheven ten hemel als een banier, ten einde de hemelse heirscharen te verzamelen om met Israëls mannen mede te strijden, bouwde hij een altaar ter herinnering aan de overwinning, die des Heeren was. Hij noemde dit altaar: Jehovah-Nissi, waarmede hij te kennen gaf, dat niet Israëls heirscharen, doch de heirscharen des HEEREN de overwinning op Amalek behaald hadden. Daarna zegt hij: 'Dewijl de hand op de troon des Heeren is'; volgens een nieuwe vertaling luidt de tekst: de hand aan de banier van Jehovah.

De oorlog tegen Amalek zou van geslacht tot geslacht zijn; dus moest ook de hand op de troon des Heeren blijven. Door het zich in het geloof beroepen op de HEERE van de heirscharen, kan alleen de overwinning behaald worden op een vijand, die van geslacht tot geslacht ons zal benauwen.

Het is voor ons van belang te weten, dat Amalek een type is van het vlees. Zodra het water uit de steenrots is gevloeid, treedt Amalek op en vervolgt Israël van dat ogenblik af, van geslacht tot geslacht. Ja, er zou nog gedachtenis wezen van Amalek, als Israël in het land zou gekomen zijn (Deut. 25: 17-19). We lezen van de Amalekieten zelfs nog in de dagen van Davids koningschap. Het bevel Gods was: de strijd tegen Amalek te voeren, en zijn gedachtenis uit te roeien.

Doch zulks kan niet met vleselijke middelen geschieden. Daarbij moet de hand op de troon des HEEREN zijn; daar troont Jehovah Nissi, de HEERE is onze Banier.

Geen samenvoeging van aardse heirscharen kan in deze helpen; hemelse heirscharen alleen zijn in staat met goed gevolg de krijg tegen Amalek te voeren.

Terwijl Jozua het zwaard trekt met de door hem uitgekozen mannen, heft Mozes den staf des HEEREN omhoog. Hij is daarbij als een veldmaarschalk, die met zijn staf

naar de Banier Gods wijst, om welke de hemelse heirscharen zich vergaderen tot de strijd.

We zien hierin een beeld van Gal. 5: 17: 'want het vlees begeert tegen de geest, en de geest tegen het vlees, en deze staan, tegen elkander....' 'Ik vermaan u.... dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerlijkheden, welke krijg voeren tegen de ziel' (1 Petr. 2:11).

Het is Jehovah Nissi, Die er ons aan herinnert, dat er een geestelijke wapenrusting is om de geestelijken strijd te voeren. Alleen in deze wapenrusting zijn wij krachtig in de Heere en in de sterkte Zijner macht (Ef. 6: 13).

In de zevenvoudige wapenrusting van Ef. 6 neemt het zwaard des Geestes, nl. Gods Woord een aanvallende plaats in; terwijl het gebed daarbij de hand tot de troon opheft, opdat de hemelse heirscharen, onder de banier Gods, vergaderd worden (Ef. 6: 17, 18).

'God heeft Zijn beminden, die Hem vrezen een banier gegeven, om die op te werpen, vanwege de waarheid. Sela. Opdat Uwe beminden zouden bevrijd worden' (Ps. 60: 6-7).

Eindelijk zal ook deze titel in Jezus Christus tot volkomen vervulling komen. Hij toch draagt de banier boven tienduizend (Hoogl. 5: 10).

Het Rijsje dat voortgekomen is uit de afgehouden tronk van Isai zal bij Zijn wederkomst de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met de adem Zijner lippen de goddeloze doden (Jes. 11: 4).

Dan zal men nergens meer leed doen noch verderven op de berg Zijner heiligheid.... want de heidenen zullen naar de wortel van Isai vragen, Die staan zal tot een banier van de volken (Jes. 11: 10).

Eerst echter moet Israël weer in zijn land vergaderd worden; daartoe zal de Heere ook onder de Heidenen een banier oprichten om de verdrevenen van Israël te verzamelen, en de verstrooiden van Juda te vergaderen van de vier einden des aardrijks (: 12). God zal als de Jehovah Nissi met Israël tot Zijn doel komen. Voor de Gemeente in deze Bedeling is het Kruis de Banier, die hoog opgeheven moet worden om een volk te vergaderen voor Zijn Naam. En de Gemeente zegt daarom met Israël mee: 'Wij zullen juichen over uw heil, en de vaandelen opsteken in de Naam onzes Gods' (Ps. 20: 6). 'Dezen vermelden van wagens en die van paarden, maar wij zullen vermelden van de Naam des Heeren, onzes Gods' (: 8)!

Jehovah-Ro-i

Een van de liefelijkste openbaringen van Gods wezen vinden we vermeld in Psalm 23: Jehovah-Ro-i, de HEERE is mijn, Herder. In deze Psalm komen verschillende Godsnamen tot hun recht: in vers 1 Jehovah Jireh, Die in alles voorziet; in vers 2 Jehovah Shalom, Die rust en vrede aanbrengt; in vers 3 Jehovah Rapha, Die de ziel herstelt en Jehovah Zidkenuh, Die onze gerechtigheid, is; in vers 4 ontmoeten we Jehovah Shamma, de Tegenwoordigheid des Heeren; in vers 5 Jehovah Mekadishkem, de Heere Die heiligt met de zalfolie.

Lees eens rustig Psalm 23 en let op de innige persoonlijke verhouding in dit beeld van de herder tot het schaap. Het begint met: 'De Heere is mijn Herder', en dan volgen de persoonlijke en bezittelijke voornaamwoorden mij en mijn elkander op, evenals Hij en Gij. Het ontbreekt het schaap aan niets: rust om neder te liggen, water om te drinken, verkwikking voor de ziel en zekerheid op de weg. Ook in de stervensuur is er geen vrees voor kwaad, want 'Gij zijt met mij' en daarom is de dood slechts een schaduw.

Zijn stok ter bestraffing is een vertroosting; de staf biedt de nodige leiding. De tegenpartijders zullen het moeten aanzien, dat Hij de tafel toericht, de beker vult, en

het hoofd zalft. En zó zal de vrede en de weldadigheid volgen alle dagen des levens. Het woord Herder neemt een belangrijke plaats in de Schrift, zoowel met betrekking tot het stoffelijke als geestelijke leven. De eerste herder, die we in de Schrift ontmoeten is Abel. Hij bracht een lam van de eerstgeborene zijner schapen de Heere ten offer (Gen. 4: 2-4). Dit lam moest voor de herder sterven; terwijl de Heere Jezus als de Goede Herder voor Zijn schapen stierf.

Mensen, die zonder God leven, worden gerekend als schapen, die geen herder hebben (Num. 27: 17).

En dat wil heel wat zeggen; want een schaap heeft geen organen om zich te verweren; een schaap zonder herder is tegenover de vijand een verloren dier. Ook mist het het vermogen om zich te oriënteren; als het verdwaald is, kan het uit zichzelf de weg niet terug vinden; de herder moet het zoeken en roepen, teneinde het schaap te kunnen redden.

Eén eigenschap echter heelt het schaap, nl. dat het de stem van zijn herder nauwkeurig kent, en daarop kan antwoorden met geblaas.

Zoo zegt de Schrift op een andere plaats: Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een iegelijk naar zijnen weg (Jes. 53 6). Doch de Goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen, Hij roept ze bij name en leidt ze uit (Joh. 10). Hij is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren is.

David was een type van de Goede Herder

Toen een leeuw en een beer kwamen om een schaap van zie) kudde weg te nemen, ging hij hen na en versloeg ze beiden. (1 Sam. 17: 34-36).

Asaf bezingt dan ook de Heere als de Herder Israëls, Die Zijn volk als schapen leidt, en verlost uit de handen hunner vijanden. (Ps. 80: 2).

Want deze Herder Israëls beschikt over de macht om te kunnen verlossen. Hij wordt in dezelfde Psalm viermaal genoemd: de HEERE van de Heirscharen.

Ezechiël 34 profeteert tegen de valse herders, die zichzelf weiden, en zich bekleden met de wol van de schapen die de zwakken niet sterken, het kranke niet helen, het gebroekene niet verbinden, het weggedrevene niet wederbrengen en het verlorene niet zoeken; maar die met strengheid en hardheid heersen (: 4).

In de dagen van de Antichrist, als Israël door het dieptepunt van de Grote Verdrukking zal gaan, zal het ervaren wat het zeggen wil: de Goeden Herder niet te hebben aangenomen. Maar tenslotte zal ook hun overtreding gesloten worden; de Heere zal over hen een enigen Herder verwekken; en Hij zal hen weiden (: 23).

En Wie is de Herder, Dien Israël verworpen heeft, toen Hij kwam om de verloren schapen van het huis Israëls te zoeken ?

Het was de Man, die Gods Metgezel was, Gods Zoon, Jezus Christus. Het zwaard is tegen Hem ontwaakt; Hij is geslagen in het huis Zijner liefhebbers (Zach. 13: 6, 7).

De wonden in Zijn handen zullen eenmaal door' Israël gezien en erkend worden. Zij zullen Hem aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben en over Hem rouwklagen (Zach. 12: 10; 13: 6).

Inderdaad zal de Heere dan voor het afgedwaalde volk weer zijn de Herder Israëls; zij zullen weten dat God met hen is. 'Gij nu, o Mijn schapen, schapen Mijner weide! gij zijt mensen, maar Ik ben uw God, spreekt de Heere HEERE' (Ezech. 34: 31).

Want de God des vredes heeft de Groten Herder van de schapen, door het bloed des eeuwigen Testaments, uit de doden wedergebracht. (Hebr. 13: 20). Hij leeft nu als de Hogepriester, Die biddend Zijn volk op het hart draagt. Als Goede Herder heeft Hij Zijn leven gegeven voor de schapen; als de Grote Herder bidt Hij voor hen, en als de Overste Herder zal Hij eenmaal verschijnen, om de onverwelkelijke kroon van de heerlijkheid uit te delen (1 Petr. 5 4).

Jehovah Shalom

In de Naam Jehovah Shalom straalt ons de vrede Gods tegemoet. De HEERE onze Vrede (Richt. 6: 23, 24).

De Heere had aan Aäron en zijn zonen geboden de kinderen Israëls te zegenen met de woorden: 'De Heere zegene u, en behoede u! De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig! De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede! Alzoo zullen zij Mijn Naam op de kinderen Israëls leggen en Ik zal hen zegenen'. (Num. 6: 24-27).

Vóór de wonderbaren strijd van de Gideonsbende tegen de Midianieten had Gideon een ontmoeting met een boodschapper des Heeren.

De vrede was in de Naam van Jehovah begrepen; doch eerst toen deze Engel des Heeren aan Gideon verschenen was, en Deze gezegd had: 'Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven' trad deze Vrede in bijzondere zin naar voren; daarom bouwde Gideon een altaar, en noemde het Jehovah Shalom, de HEERE is Vrede. (Richt. 6: 24).

De Shalom-groet is nog heden ten dage de vredesgroet onder de Semiotische volken (1 Sam. 25: 6) en is een van de lieflijkste begroetingen, die men bedenken kan; al is het ook, dat deze navolging van Gods vredegroet, niet steeds voor honderd procent waarachtig gemeend en vrede aanbrengend is.

Vrede is de tegenstelling van strijd en onrust verbonden met angst en vrees. Zodra de zonde haar intrede gedaan had in het paradijs, verborg zich het mensenpaar in angst voor God. In het Griekse woord voor vrede: Eirènè ligt de betekenis van: Aaneenrijgen, aan elkaar verbinden, met elkaar spreken. Vrede is dus in de diepste zin herstel van de gemeenschap met God; de zonde had die gemeenschap verbroken, daarom moest die breuk eerst geheeld worden door de 'verzoening'. Het was des Vaders welbehagen, dat in Christus alle volheid wonen zou; en tot die volheid behoorde ook de verzoening door het bloed Zijns kruises. Daardoor werd de vrede weer aangebracht, zoowel voor de dingen die op de aarde, als die in de hemelen zijn (Kol. 1: 20).

De Psalmisten droegen dezen vredesroep juichend verder in hun liederen: 'De zachtmoedigen zullen zich verlustigen over groten vrede (Ps. 37: 11); de bergen zullen de volke vrede dragen (Ps. 72: 3); die Uwe wet beminnen hebben groten vrede (Ps. 119: 165); de gerechtigheid en de vrede zullen elkander kussen (Ps. 85: 11), enz.'

Ook de profeten spraken veel van vrede, doch brachten dien steeds in verbinding met gehoorzaamheid aan Gods geboden.

'Och, dat gij naar Mijne geboden geluisterd had! zo zou uwe vrede geweest zijn als een rivier, en uwe gerechtigheid als de golven van de zee' (Jes. 48: 18).

Maar evenals bij alle andere Goddelijke eigenschappen, komt de vrede ook weer pas ten volle uit in de Vredevorst, Jezus Christus; 'want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder.... van de grootheid dezer heerschappij en des vredes zal geen einde zijn op de troon van David....' (Jes. 9: 5, 6).

Welk een wonderbare belofte, en welk een troost in deze onrustige wereld, waarin geen einde is aan oorlog en geruchten van oorlogen, dat er ook een tijd komt, waarin er geen einde zal komen aan de vrede. Een tijd waarin ook vrede zal heersen tussen het Priesterschap en Koningschap, tussen Staat en Kerk. God heeft deze beide ,altijd gescheiden gehouden; geen priester kon ooit koning zijn, en geen koning mocht priesterdienst verrichten. Maar dan, als Jezus Hogepriester-Koning zal zijn, naar de

ordening van Melchizédek, zal de raad des vredes tussen deze beide ambten zijn (Zach. 6: 13).

Toen Christus geboren werd, zongen de Engelscharen: Ere zij God, vrede op aarde in mensen een welbehagen! En inderdaad is met Hem de Vrede gekomen, doch alleen innerlijk, in de harten van de mensen, die naar Gods welbehagen leefden, zoals een andere vertaling van Luk. 2: 14 zegt. De Griekse tekst zegt letterlijk: 'In de mensen des welbehagens', mensen dus die verbonden zijn aan het welbehagen Gods. De eerste komst van Christus betrof nog niet de vrede, waarvan de profeten spraken; integendeel, Zijn komst op aarde bracht de geesten tot splitsing, Zijn Woord ging als een zwaard door de mensheid, huisgenoten werden zelfs elkanders vijanden. (Matth. 12: 33.-36). Christus is gekomen om de vrede met God in de harten te herstellen; om te genezen, die gebroken zijn van hart. Dit is een blijvende vrede. 'Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet gelijkerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u. Uw hart worde niet ontroerd, en zijt niet versaagd' (Joh. 14: 27).

Wij dan, gerechtvaardigd zijnde door het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus (Rom. 5: 1). Wij zijn door het geloof in Christus burgers geworden van het Koninkrijk Gods, dat bestaat uit rechtvaardigheid en vrede en blijdschap (Rom. 14: 17).

Daardoor, omdat Hij onze vrede is (Ef. 2: 14), heerst ook de vrede Gods in onze harten, en zijn wij dankbaar, daartoe geroepen te zijn. (Kol. 3: 15). Want nu geeft de Heere des vredes ons vrede te allen tijd in allerlei wijze (2 Thess. 3: 16).

Doch als straks de Vredevorst zal zitten op de troon des Vredes, in Zijn rijk des Vredes, zal men de zwaarden slaan tot spaden, en de spiesen tot sikkelen, en zal men geen oorlog meer leren (Jes. 2: 4); dan zullen de bergen de volke vrede dragen, en niet meer tot vestingen dienen. Er zal een veelheid, een volkomen overvloed, een volheid van vrede zijn. (Ps. 72: 3, 7). Alles zal aaneengeregen en aan elkaar verbonden zijn. De band zal hersteld zijn tussen God en de mensen, tussen de mensen onderling, tussen de dieren onderling, ja ook tussen de mensen en de dieren, (Jes. 11: 6-9); en de Schepping zelf zal in deze harmonie delen: de hemelen zullen zich verblijden, de aarde zal zich verheugen, de zee zal bruisen met hare volheid. Het veld zal huppelen en alle boomen des velds juichen. De rivieren zullen met de handen klappen; de bergen zullen vreugde bedrijven (Ps. 96: 11-13; 98: 7-9).

Het zal één vredessymfonie zijn, als Jezus komt om de aarde te richten met gerechtigheid en de volken met Zijn waarheid.

Jehovah Tzidkenu

Gerechtigheid behoort tot de hoogste zedelijke eigenschappen Gods en des mensen.

Jehovah Tzidkenu, de HEERE onze Gerechtigheid geeft zulks te kennen.

Gerechtigheid is onafscheidelijk verbonden aan het wezen Gods; geen enkele andere eigenschap kan daarmee in tegenspraak zijn, ook Gods liefde en genade niet.

De zonde heeft op deze gerechtigheid inbreuk gemaakt en daarom heet ze: ongerechtigheid. Gerechtigheid is een samenvatting van alles wat recht en rechtvaardig is. 'Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons' (Ps. 89: 15).

De hemelen verkondigen Zijn gerechtigheid (Ps. 50: 6) en evenzo zijn getuigenissen (Ps. 119: 138). God doet de gerechtigheid voor Zijn aangezicht henen gaan; Hij zet ze op de weg Zijner voetstappen. (Ps. 85: 14). God is de HEERE onze gerechtigheid.

De psalmen zijn vol met lof over Gods gerechtigheid; het is ook zo'n rustig en veilig gevoel, dat te midden van alle onrecht en ongerechtigheid er een Jehovah Tzidkenu, een God van gerechtigheid is. De profetieën inzake de toekomstige regering van Christus op aarde zijn daar ook vol van. David bidt in zijn laatste gebed: O, God! geef

de Koning Uwe rechten en Uwe gerechtigheid de Zoon des konings (Ps. 72: 1); immers dan zal het volk met gerechtigheid gericht worden en Zijne ellendigen met recht (: 2).

Gerechtigheid zal de gordel Zijner lendenen zijn (Jes. 11: 5). Hij zal als Koning regeren in gerechtigheid, en de vorsten zullen heersen naar recht (Jes. 32: 1); het werk van de gerechtigheid zal zijn: gerustheid, en zekerheid tot in eeuwigheid (: 17).

God heeft langs allerlei wegen getracht de mensen gerechtigheid te leer?.n. Hij brengt zelfs de gerichten op aarde, opdat de inwoners van de wereld gerechtigheid, zouden leren (Jes. 26: 9).

God eist ook van de Zijn volkomen gerechtigheid. Maar hoe zou dat kunnen, daar er niemand rechtvaardig is? In deze is het waar wat de kerkvader Augustinus zeide: 'O, Heere vraag van mij wat Gij wilt, en Ik zal het U geven; maar geef mij eerst wat Gij vraagt'. We hebben hiervan een treffend voorbeeld in de ontmoeting van Abraham met Melchizédek, toen Abraham wederkeerde van het slaan van de koningen en hij door Melchizédek gezegend werd (Hebr. 7: 1). Melchizédek betekent: koning van de gerechtigheid, en daarna was hij ook koning van Salem, hetwelk is: koning des vredes (: 2). Melchizédek nu was een type van de Heere Jezus Christus.

Christus is de ware Koning van de gerechtigheid. Hij heeft voor ons het recht Gods vervuld; en nu wordt dengene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die de goddeloze rechtvaardigt, zijn geloof tot rechtvaardigheid, gerekend, (Rom. 4: 5).

Aan Abraham is de rechtvaardigheid toegerekend door het geloof; en zo wordt ook aan elke onrechtvaardige, die in het geloof zijn handen legt op het Lam Gods, Dat Gods recht vervuld heeft, de rechtvaardigheid, toegerekend, alsof hij die zelf volbracht heeft.

Gods gerechtigheid waarborgt ons ook, dat Hij niet tweemaal dezelfde straf oplegt. De straf, die Jezus heeft gedragen, brengt ons de vrede aan (Jes. 53: 5).

God is getrouw en rechtvaardig dat, indien wij onze zonden belijden, Hij ons de zonden vergeve (1 Joh. 1: 9).

We zien hieruit dat Gods genade geen inbreuk maakt op Gods rechtvaardigheid.

Jehovah Tzidkenu heeft eerst gegeven wat Hij vraagt, want 'God was in Christus, de wereld met Zich Zelf verzoenende' (2 Kor. 5: 19). Wat wij niet konden, heeft Hij gedaan! En nu vraagt Hij aan ons om te doen, wat Hij niet voor ons doen kan.

De Heere vraagt ons, niet door werken onze gerechtigheid te vervullen, maar dit is Zijn gebod, dat wij geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus (1 Joh. 3: 23); Hij is de HEERE onze gerechtigheid.

Jehovah-Mèleck

De HEERE is onze Koning. Als Gods toorn is afgewend van Israël, als de overtreding gesloten en de ongerechtigheid verzoend is (Dan. 9: 24), zal Jeruzalem een geruste woonplaats zijn. De Heere zal aldaar heerlijk zijn bij Israël, als hun Redder, Wetgever en Koning (Jes. 33: 22).

Dan zal geen inwoner meer zeggen: ik ben ziek; want het volk dat daarin woont zal vergeving van ongerechtigheid hebben (: 24).

Israël had een koning begeerd, gelijk de volkeren rondom er een hadden. God gaf hun Saul in Zijn toorn en nam hem weg in Zijne verbolgenheid (Hos. 13: 11). Want Hij Zelf wilde Koning over hen zijn (1 Sam. 12: 12). God had Zijn Koning gezalft over Sion; Hij heeft naar Zijn besluit, Zijn Zoon tot Koning gegenereerd, en de einden van de aarde tot Zijn bezitting (Ps. 2: 6-8). Israël echter heeft deze Koning versmaad; zij wilden zichtbare glans en heerlijkheid; en zij hebben gekregen wat zij wilden.

Koningen met grote macht en heerlijkheid hebben over Israël geregeerd, doch hen steeds dieper in het verderf gebracht. En toen het volk in de diepste duisternis leefde, onder de heerschappij van de Romeinen, en hun een Kind geboren en een Zoon gegeven werd, Die bestemd was voor de troon van David, (Jes. 9: 1-6), verwierpen zij ook Dezen, omdat Hij niet in de pracht en glans van de wereldse koningen gekomen was, maar als een Heiland, rechtvaardig doch arm, niet rijdende op het witte paard van de overwinning, maar op een ezelsveulen, het voertuig van de armen (Zach. 9: 9).

Israël heeft niet gewild, dat Jezus over hen Koning zou zijn (Luk. 19: 14, 27).

En toen Pilatus hun vroeg: zal ik uw Koning kruisigen, riepen zij: neem weg, kruis Hem! Wij hebben geen koning dan de keizer. (Joh. 19: 14, 27).

Dat is Israëls noodlot geworden, en tevens de verklaring van het feit, waarom Israël nu reeds meer dan 19 eeuwen zonder koning, zonder vorst, zonder offer zit (Hos. 3: 4).

In de laatste dagen echter zullen de kinderen Israëls zich bekeren en zoeken de Heere, hun God en David, hun Koning (: 5). Dan zullen hun ogen de Koning zien in Zijn schoonheid, en een wijd uitgestrekt (nieuwere vertaling) land zien. (Jes. 33: 17). Dan zal de vreemde overheersing voorbij zijn. Geen schrijver of belastingheffer zal hen meer lasten opleggen en onderdrukken; en geen vreemde spraak zal hen meer benauwen (Jes. 33: 18, 19); maar de Heere zal bij hen heerlijk zijn, hun Rechter Wetgever en Koning (: 22).

De Heere Jezus is als Koning van Israël geboren, als Koning van Israël aan het kruis genageld en gestorven, en als Koning van de eere opgestaan en bij Zijn hemelvaart de eeuwige poorten van de hemelen binnengegaan (Ps. 24).

In afwachting nu van de tijd, dat de Heere Jezus de Troon des Vaders zal verwisselen met Zijn eigen Troon (Openb. 3: 21) - de Hem onder eedzwering beloofden, en nog eens door de engel Gabriël bevestigden troon van David (Ps. 89: 4, 5, 36-37; Luk. 1: 32, 33), leeft Christus thans aan de rechterhand des Vaders. Daar is Hij verwachtende, dat Zijne vijanden tot een voetbank Zijner voeten zullen worden. Dan zullen de koningen dezer wereld worden onzes Heeren en van Zijnen Christus en Hij zal daarover heersen tot in alle eeuwigheid (Openb. 11: 15).

In deze wachtenstijd heeft God Hem aan de Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen, welke Zijn lichaam is en de vervulling Desgenen, Die alles in allen vervult. (Ef. 1: 22, 23). zo is Christus in de ruimste zin de Koning der eer, Wien alle macht gegeven is in hemel en op aarde; in bijzondere zin echter is Hij het Hoofd, de Heer van de Gemeente, en de Koning van Israël en de volken van de aarde.

Zoo zal Hij ook eenmaal, nadat Hij als het Hoofd, met de leden van Zijn lichaam verenigd is geworden in de lucht (1 Thess. 4: 14-17), wederkeren naar de aarde, en dan niet op een ezelsveulen, maar op het witte Paard, als de Koning van de koningen en Heer van de Heeren. (Openb. 19: 16).

Hij, Die eenmaal als een Rijsje is voortgekomen uit de afgehouden tronk van Isaï zal, als Davids rechtvaardige Spruit, Koning zijnde regeren, en recht en gerechtigheid doen op aarde (Jer. 23: 5). Doch dit zal geschieden in de dagen als Juda zal verlost worden en Israël zeker zal wonen; want zo waarachtig als de Heere leeft, Die de kinderen Israëls uit Egypte- land heeft opgevoerd, zo waarachtig zal Hij, in de dagen die komen, het zaad Israëls weer aanbrengen uit de landen van het Noorden en uit al de landen, waarheen de Heere ze verdreven had (: 6-8).

God (Elohim) zal Zijn doel ook hierin bereiken, dat Hij eenmaal, als het mensdom in alle aardse koningen teleurgesteld is geworden, Jehovah Mèleck, de HEERE is Koning, zijn zal over deze aarde.

Jehovah-Shammah

Welk een zalige hoop is het voor Gods kinderen, te weten, dat eenmaal van deze aarde zal kunnen gezegd worden: Jehovah Shammah, de HEERE is aldaar. De Profeet Ezechiël besluit zijn belangrijke profetieën met dit verheven woord (Ez. 48: 35).

In de eerste hoofdstukken schetst hij de heerlijkheid van de 'aanwezigheid' des Heeren. Door de goddeloosheid van Israël is deze heerlijkheid echter van de tempel te Jeruzalem weggetrokken (Ez. 10: 19; 11: 22 e.v.).

Vervolgens lezen we de aankondiging van Gods strafgerichten door verstrooiing van Israël onder de volken en de Grote Verdrukking onder de Antichrist (Ez. 21).

Daarna ook de aankondiging van strafgerichten over de volken, die Israël tot dwaling hebben gebracht.

Dan begint in hoofdstuk 36 de herstelling van Palestina na eeuwen van verwoesting; en in hoofdstuk 37 het aanvankelijk herstel van Israël, als volk, zij het nog onbekeerd.¹

In hfdst. 38 en 39 vinden we de merkwaardige profetie tegen Gog en zijn benden, wagens zijn aandeel in de Grote Verdrukking van Israël in Palestina.

Daarop volgt een nieuw begin met, Israël. Ik zal de gevangenen Jakobs wederbrengen en Mij ontfermen over het ganse huis Israëls, en Ik zal ijveren over Mijn heiligen Naam... En Ik zal Mijn aangezicht voor hen niet meer verbergen, wanneer Ik Mijnen Geest over het huis Israëls zal hebben uitgegoten, spreekt de HEERE Heere (Ez. 39: 25-29).

Hierop volgt dan de beschrijving van de Tempelvernieuwing in het Duizendjarig Rijk, waarin sommige dingen voorkomen, die voor ons begrip wat vreemd, doch daarom niet minder waar zijn.

In hoofdstuk 43 wordt de profeet in een visioen geleid naar het Jeruzalem van de toekomst, en zie, de heerlijkheid des Gods van Israël kwam door dezelfde poort terug, waaruit deze vroeger weggetrokken was (Ez. 43: 4, 5). En de Heere zeide tot de profeet: 'Mensenkind, dit is de plaats Mijns Troons, en de plaats van de zolen Mijner voeten, alwaar Ik zal wonen in het midden van de kinderen Israëls in eeuwigheid'. Tenslotte vinden we in de laatste hoofdstukken een nieuwe indeling van het land onder de twaalf stammen Israëls, waarvan dan het laatste vers luidt: en de Naam van de Stad (Jeruzalem) zal van dien dag af zijn: Jehovah Shamma, de HEERE is aldaar.

God betekent doel; Zijn Wezen is waarborg dat Hij Zijn doel bereikt. De zonde (letterlijk: het doel missen) heeft dat doel voor een wijle verijdeld; doch als Jehovah treedt Hij in Christus naar voren, om te redden en te herstellen.

Jezus Christus, de door Jehovah gezalfde Redder (of: 'Jehovah redt') moest door de hemel worden opgenomen tot de tijden van de wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door de mond van Alt., Zijne heilige profeten van alle eeuw (Hand.. 3: 21).

Van alle profeten, dus ook van de profetieën van Ezechiël; en zo zal dan ook dat doel bereikt worden, dat de HEERE aldaar zal zijn, De stad waar eenmaal de Zoon Gods is gekruisigd geworden, zal door gerichten gereinigd en verheven worden tot woonplaats van de Allerhoogste.

God Elohim bereikt Zijn doel ook met Israël. De Allerhoogste heeft de landpalen van de volken gesteld naar het getal van de kinderen Israëls. Jakob is het meetsnoer van

¹ Geschreven vóór de Stichting van de Staat Israël, 1948.

Zijn erve (Deut. 32: 8, 9). Maar boven de verzekering dat Jeruzalem de residentie zal zijn van het vreedrijk op aarde, horen wij een grote stem uit de hemel, die aangaande het Nieuwe Jeruzalem zegt: 'Zie, de Tabernakel Gods is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen en hun God zijn' (Openb. 21: 3). En zo zal in Jezus Christus ook het Jehovah Shammah, de Heere is aldaar, volkomen vervuld worden.

Jehovah, onze Goël

De Goël of Losser nam een voorname plaats in in de Israëlitische samenleving. We lezen daarvan in de beschrijving van het Jubeljaar (Lev. 25) en de toepassing hiervan vinden we in de wonderbaar schone, typische geschiedenis van Boaz en Ruth.

Het land mocht niet voor altoos worden verkocht, 'want het land is het Mijne'. Zo had God verklaard (Lev. 25: 23, 24); en de kinderen Israëls waren Zijn dienstknechten (: 55). Daarom was de oudste broeder in een familie of anders de naaste bloedverwant aangewezen om te waken over de rechten en het bezit van zijn jongeren broeder of bloedverwant. Was deze bv. zodanig verarmd; dat hij zichzelf als slaaf moest verkopen, dan was zijn Goël of Losser verplicht hem weer vrij te kopen; evenzo moest hij ook diens bezitting terugkopen als deze uit armoede verkocht was. Noch de Israëliet, noch diens bezitting mocht blijvend in vreemde handen blijven. Het Sabbathsjaar voorzag er in, dat, indien de dienstknecht nog niet gelost was, hij in ieder geval in het zevende jaar vrij werd (Ex. 21); en het Jubeljaar regelde eenmaal in de vijftig jaar de terugkeer van alle goederen aan de oorspronkelijke bezitter, in zoverre die nog niet door de Goël gelost waren.

Dit 'aangename' jaar des Heeren, en de instelling van het Losserschap herinnerden Israël voortdurend aan het feit, dat zij de Heere toebehoorden met alles wat zij bezaten. Jehovah was hun Adonai, hun Algebieder, hun Eigenaar; daarom had Hij voorzien in alles wat tot hun verlossing behoorde. Als een Vader zorgde Hij voor hen. 'In al hunne benauwdheid was Hij benauwd; door Zijne liefde en genade heeft Hij hen verlost' (Jes. 63: 9). Daarom zegt de profeet ook: 'Gij Heere! zijt toch onze Vader, onze Verlosser vanouds af is Uw Naam!' (Jes. 63: 16).

En in hun verdrukking troost God hen met Zijn Goël-Naam: 'Alzo zegt de Heere, uw Verlosser, de Heilige Israëls' (Jes. 43: 14). De vijanden, die hen gevangen hielden, waren wel machtig, zij weigerden hun gevangenen los te laten; maar... 'hun Verlosser is sterk, Heere van de Heirscharen is Zijn Naam' (Jer. 50: 34). Hij beschikt over machten, die sterker zijn dan die van de vijanden, nl. de heirscharen des hemels; Jehovah Zebaoth is Zijn Naam, maar ook Goël. 'Onzes Verlossers (Goël) naam is Heere van de heirscharen, de Heilige Israëls' (Jes. 47: 4).

Ja, meer nog. De Heere (Jehovah) is de Koning van Israël, zijn Verlosser (Goël); de Heere van de heirscharen; Hij is de Eerste en de Laatste, behalve Mij is er geen God' (Jes. 44: 6). God zal met de twisters twisten en eenmaal zullen de gevangenen des machtigen ontnomen worden; 'en alle vlees zal gewaar worden, dat Ik, de Heere, uw Heiland ben, en uw Verlosser, de Machtige Jacobs' (Jes. 49: 25, 26). Toen God tegen Israël toornde, vroegen zij naar Hem, en gedachten, dat God de Allerhoogste, hun Verlosser (Goël) was (zie Ps. 78: 31-35). Ook Job riep in zijn grote nood, om ontferming, toen hij dacht aan dood en graf, en, voegde daar bij: 'Want ik weet, dat mijn Verlosser leeft. Hij zal ten laatste over het stof opstaan' (Job 19: 25).

Wij zien dus, hoe reeds in het Oude Testament, de Goël-taak een diepere betekenis had, dan alleen een slaaf of bezitting vrij te kopen. Hij was slechts type van een Hogere; de Heere was hun Goël, Die hen uiteindelijk ook uit de macht van Satan en

de dood zou bevrijden. Sterker echter komt zulks uit in het Nieuwe Testament, waarin de Heere Jezus Christus geopenbaard wordt als de Verlosser. Hij is d: 'Lutrootès', de Goël, Die uit Sion zal komen., van Wien Ps. 14: 7 en Jes. 59: 20 gewagen; te weten voor hen, die zich bekeren van de overtredingen in Jakob'. Doch ook de Gemeente mag het uitjubelen: 'Wij hebben de verlossing door Zijn bloed!' En straks voor de Troon zal het nieuwe lied gezongen worden 'Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed!' (Openb. 5: 9). In Christus zal Jehovah als onze Goël volkomen tot Zijn doel komen.

Jehovah Mekaddish-chem. De Heilige Israëls

Met het woord 'heilig' in zijn verschillende vormen, wordt ons een woord gegeven, dat een volheid bevat van het eigenlijke Gods-leven in al Zijn reinheid. Het Hebreeuwse woord 'Kadosch' komt van de wortel 'snijden', vandaar ook de letterlijke betekenis 'afzonderen'. Heilig wil dus zeggen: afgezonderd, afgesneden van het gewone en algemeene, en toegewijd aan het hogere. We vinden dit woord reeds op het eerste blad van de Bijbel, als God de zevenden dag van de week afzondert, tot een hoger doel: 'En God heeft de zevenden dag gezegend, en dien geheiligd' (Gen. 2: 3). Daarna komen we het tegen in verbinding met het volk en het land Israëls. Gods tegenwoordigheid heiligt mensen, plaatsen en dingen. Toen de Heere Mozes ontmoette bij de berg Horeb, zeide Hij tot hem: 'Trek uwe schoenen uit van uwe voeten, want de plaats, waarop gij staat, is heilig land' (Ex. 3: 5); en, bij de ontmoeting van de Vorst van het heir des Heeren met Jozua: 'Trek uwe schoenen af van uwe voeten, want de plaats, waarop gij staat is heilig' (Joz. 5: 15).

De tegenwoordigheid Gods vraagt niet alleen afzondering van onreine dingen, doch in bepaalde gevallen ook het zich onthouden en afzonderen van gewone, toelaatbare dingen. Men leze slechts de bepalingen voor het volk bij Gods nadering op de Sinai (Ex. 19). Het was Gods bedoeling, om te midden van het volk Israël te wonen; daarom moest land en volk heilig, afgezonderd zijn. 'Gij zult Mij een priesterlijk Koninkrijk, en een heilig volk zijn' (Ex. 19: 6). God moest Israël van alle andere volken, die besmet waren met afgoderij en heidendom, afzonderen, om hen tot een zegen te doen zijn voor de wereld. Daarom moest ook het land gezuiverd worden van alles, wat dit doel in de weg stond. 'En gij zult Mij heilig zijn, want Ik, de Heere, ben heilig; en Ik heb u van de volken afgezonderd, opdat gij Mijns zoudt zijn' (Lev. 20: 26).

We zien, ten opzichte van deze heiliging, ook nog een trapsgewijze toeneming, al naar men dichter in de tegenwoordigheid Gods kwam. zo moest voor de Priesterdienst in Israël nog weer één bepaalde stam uit het volk worden afgezonderd, nl. die van Levi, 'om voor het aangezicht des Heeren te staan' en om in Zijn Naam te zegenen (Deut. 10: 8). Voor de dienst in het Heilige was, uit de stam van Levi, nog weer het huis van Aëron afgezonderd en geheiligd (Ex. 28: 43). En uit dit huis mochten ook weer alleen Aaron en na zijn dood zijn directe nakomelingen, in het Heilige van de Heiligen komen, als Hogepriester.

Alleen hetgeen afgesneden, afgezonderd en de Heere toegewijd is, kan Hij heiligen; en daar Israël bestemd was voor het volvoeren van Gods plannen, moesten èn het volk èn het land èn het huis Gods met al zijn gereedschappen, en de offers, kortom alles wat in Zijn dienst stond, heilig zijn. God was niet alleen in Zichzelf heilig, doch Hij was ook de Heilige Israëls: 'Alzo zegt de Heere, uw Verlosser, de Heilige Israëls. Ik ben de Heere, uw Heilige, de Schepper van Israël, ulieder Koning' (Jes. 43: 14, 15). Om die reden was Israël aan zulke strenge reinheidswetten onderworpen: 'Want Ik ben de Heere, uw God, daarom zult gij u heiligen en heilig zijn, dewijl Ik heilig ben. opdat Ik u tot een God zij, en opdat gij heilig zijt, dewijl Ik heilig ben (Lev. 11: 44, 45).

God heeft gezworen bij Zijne heiligheid (Amos 4: 2); en vanwege de 'Heilige Israëls' is aan Israël en Juda verzekerd geworden, dat zij niet in weduwschap gelaten zullen worden (Jer. 51: 5). En aangezien een eed een einde maakt aan alle tegenspreken, omdat daarbij iemand wordt aangeropen, die meerder is (Hebr. 6: 13-16), en God bij Zijne heiligheid gezworen heeft, moeten wij daaruit besluiten, dat Gods heiligheid Zijn hoogste eigenschap is.

Zo nam ook, onder de voorwerpen in de Tabernakel, die ontzondigd en geheiligd moesten worden, het Brandofferaltaar een bijzondere plaats in. Dit altaar toch moest niet alleen maar heilig, doch een heiligheid van de heiligheden zijn; daarom moest het zeven dagen lang ontzondigd en geheiligd worden. De reden daarvan was: 'al wat het altaar aanroert, zal heilig zijn' (Ex. 29: 36, 37).

Deze buitengewone heiliging zal ons niet verwonderen, als we bedenken, dat het Altaar een type was van het Kruis van Christus, dat ook heden nog een Heiligheid van de heiligheden is, heiligende allen, die in het geloof tot de Gekruisigde komen.

Behalve de betekenis van 'afzondering', heeft het woord 'heilig' ook de betekenis van absolute reinheid, in onderscheiding van het onreine. Dit verklaart en verdiept de betekenis van het 'afzonderen'. We zouden het zo willen zeggen: afzonderen is de negatieve en heiligen de positieve zijde. Niemand is in staat zichzelf te heiligen; hij kan zich alleen afzonderen, d.i. loslaten hetgeen God in de weg staat om hem te heiligen. 'Ik ben de Heere, Die hen heilige!' (Lev. 22: 9). Iedere poging om door eigen werken zich te heiligen in positieven zin, leidt tot verstarring.

De heerlijkheid des Heeren

Het woord 'heerlijkheid' is hetzelfde, dat op andere Bijbelplaatsen wel door 'eer' vertaald is. Het is verbonden met een ander Hebreeuws woord, dat 'zwaarte' of 'gewicht' betekent. Dit komt ook duidelijk uit in 2 Kor. 4: 17: 'Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht van de heerlijkheid'. Waar in de Schrift van 'heerlijkheid' 'sprake is, hebben wij dus met een in werkelijkheid 'gewichtig' onderwerp te doen.

Deze 'Heerlijkheid' toch is niet minder dan de uitstraling van het Goddelijk Wezen. We lezen in de Bijbel, dat de Heerlijkheid Gods 'verscheen', 'vervulde', 'woonde', 'bekleedde', 'nederdaalde', enz. Waar de heerlijkheid des Heeren vermeld wordt, werd dus iets medegedeeld van Gods Wezen; soms werd zij ook zichtbaar in een Wolk, Vuurkolom, of als de Schechina boven de ark. De Heerlijkheid zelve echter was van 'zwaarder gewicht', van groter innerlijke werkelijkheid en kon in haar eigenlijk wezen niet door mensen gezien worden. We leren dit het beste uit Ex. 33: 18 e.v., waar Mozes tot de Heere zegt: 'Toon mij nu Uwe heerlijkheid'. Op deze vraag - we mogen bijna zeggen: eis - antwoordde de Heere: 'Ik zal al Mijn goedigheid voorbij uw aangezicht laten gaan, en zal de Naam des Heeren uitroepen voor uw aangezicht; maar Ik zal genadig zijn, wien Ik zal genadig zijn; en Ik zal Mij ontfermen, over wien Ik Mij ontfermen zal'. In de Naam des Heeren ligt dus Zijn heerlijkheid en daarin is al Zijn goedigheid uitgedrukt.

'Als nu de Heere voor zijn (Mozes) aangezicht voorbijging, zo riep Hij: 'HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden; Die de ongerechtigheid en overtreding, en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid van de vaders aan de kinderen en aan de kinds kinderen in het derde en vierde lid' (Ex. 34: 6, 7).

In deze uitspraken zien we duidelijk de eenheid van Gods Wezen, Zijn Naam en Zijn heerlijkheid. De bovengenoemde eigenschappen vormen al Gods 'goedigheid', of

volgens een andere vertaling: al Gods 'schoonheid'. In die goedigheid is zoowel Zijn genade als Zijn gerechtigheid vervat; en door deze eigenschappen wordt de gehele geschiedenis van de mensheid tot een voltooiing gebracht. In Gods heerlijkheid is alles wat redelijk, volkomen en rein is begrepen. Men vindt de opsomming van de aan Mozes geopenbaarde eigenschappen van Gods goedigheid, ook genoemd in de Psalmen 103: 8; 145: 8; in Jona's belijdenis, Jona 4: 2, en in Joëls vermaning, Joël 2: 13. Het is de heerlijkheid van Zijne heiligheid, die alles doordringt wat zich vrijwillig rondom Hem verzamelt. Van Mozes lezen we, dat diens aangezicht zodanig straalde, dat het volk deze weerschijs niet verdragen kon. Men zou kunnen zeggen, dat het uitspreken van Gods Naam de hoorbare, en de uitstralende glans de zichtbare uitdrukking was van Gods heerlijkheid.

In het hiervoor aangegeven Schriftgedeelte lazen we (Ex. 33: 23), dat Mozes slechts de achterste delen van Gods heerlijkheid heeft gezien. De Heere toch had tegen hem gezegd: 'Mij zal geen mens zien en leven'. 'Zie er is een plaats bij Mij'. Deze plaats was 'de kloof van de steenrots', waar Gods hand hem overdeken kon. Deze Steenrots was Christus. Alleen in Christus geborgen, kunnen we iets zien van de heerlijkheid Gods. Eenmaal echter - als Christus zal geopenbaard zijn in heerlijkheid, zullen we Hem kunnen zien zoals Hij is, want we zullen Hem gelijk zijn (1 Joh. 3: 2).

Toen de Heere Jezus voor 19 eeuwen in het vlees kwam, had Hij geen gedaante, noch zichtbare heerlijkheid (Jes. 53: 2). Zijn heerlijkheid, als Zoon des mensen, was als van de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid (Joh. 1: 14), een heerlijkheid, die echter alleen in de geest en door het geloof gezien kan worden.

Bij Zijn wederkomst zal dat anders zijn. De aarde zal dan verlicht worden van Zijn heerlijkheid, en de Tempel zal in het Duizendjarig Rijk er mede vervuld worden (Ez. 43: 2-5).

De profeet Ezechiël sprak veel over de heerlijkheid des Heeren. Bij zijn roeping zag hij in een visioen de troonwagen Gods, gedragen door de Cherubs (hfdst. 1); later verschijnt hem deze heerlijkheid nog eens weer in de tempel (hfdst. 10) maar werd hem getoond hoe deze van Jeruzalem wegging (11: 23). Israël wordt dan aan het gericht van de volken overgegeven: de heidenen zouden het duidelijk zien, dat de Heere Zijn aangezicht had verborgen voor Israël (39: 23), totdat het zich als volk, weer tot God bekeert.

Dan zal de Heerlijkheid des Heeren weer tot hen terugkeren en de tempel vervullen. Door de weg van het Oosten, waarheen deze was heengegaan, zal ze ook weer terugkeren (43: 2). Jeruzalem zal de plaats zijn Zijns troons (: 7); en de Naam van de stad zal, van dien dag af, zijn: Jehovah-Shammah, - dit is: 'de Heere is aldaar'. (48: 35).

Want de Heerlijkheid Gods zal des HEEREN Spruite, nl. Christus, openbaar worden op aarde, tot versiering dengenen, die het ontkomen zullen in Israël; en over 'alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen' (Jes. 4: 2, 5). Als de aarde vol zal zijn van de kennis des Heeren en de Heidenen naar de Wortel van Isai zullen vragen, zal ook Zijn rust heerlijk zijn (Jes. 11: 10).

Wat zal het zijn, als eenmaal voor de Troon des Lams het nieuwe lied gezongen zal worden, door alle schepsel, dat in de hemel is, en op de aarde en onder de aarde, en die in de zee zijn, en alles wat in dezelve is: „Hem Die op den

Troon zit en het Lam, zij de dankzegging en de eer, en de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid' (Openb. 5: 13).

Jehovah, de Rotssteen Israëls

In de Psalmen en Profeten wordt de Heere vele malen als de Rotssteen aangeropen, om daarin uit te drukken, welk een vastigheid en onwrikbare steun men in Hem vond. Beluisteren we slechts enige Schriftplaatsen: 'Er is geen Rotssteen gelijk onze God' (1 Sam. 2: 2). 'God is mijn Rots' (Ps. 18: 3); 'Wie is een Rotssteen behalve onze God' (Ps. 18: 32); 'Immers Hij is mijn Rotssteen en mijn Heil' (Ps. 62: 3); 'De Rotssteen mijner sterkte is in God' (Ps. 62: 8); 'Zoo is God de Rotssteen mijns harten' (Ps. 73: 26); 'Want in de Heere is een eeuwige Rotssteen' (Jes. 26: 4); 'Laat hen juichen, die in de Rotssteen wonen' (Jes. 42: 11).

Verder vindt men de betiteling Rotssteen of Steenrots in verschillend verband, waaruit blijkt hoeveel waarde men aan dezen Naam hecht. Jesaja bv. noodigt Israël uit: 'aanschouwt de Rotssteen, waaruit gijlieden gehouwen zijt' (Jes. 51: 1); Mozes verwijt Israël: 'den Rotssteen, Die u gegeneerd heeft, hebt gij vergeten' (Deut. 32: 18). De Psalmist zegt: 'Hij verhoogt mij op een Rotssteen' (Ps. 27: 5). 'Hij heeft mijn voet op een Rotssteen gesteld' (Ps. 40: 3). 'Wees mij tot een Rotssteen om daarin te wonen' (Ps. 71: 3).

De Steenrots of Rotssteen was voor Israël het symbool van onverwoestbare trouw, vastheid van wil, onveranderlijkheid van doel en ook van veiligheid door in de kloven er van te schuilen.

Deze naam had echter door een bijzondere gebeurtenis een nog dieper betekenis voor Israël gekregen. We lezen nl. in Ex. 17: 6, dat de Heere op de Rotssteen in Horeb stond, en dat Mozes dien slaan moest. zo werd de Rotssteen hun een levensbron, die hen gedurende hun zwerftocht door de woestijn van water voorzag. En als Israël gehoorzaam was geweest zouden zij uit dien Rotssteen ook honing hebben gekregen (Ps. 81: 17).

De Psalmen bezingen de Steenrots als een veilige schuilplaats, en Mozes moest in de kloof van de Steenrots schuilen, opdat hij niet zou sterven, als God aan hem voorbijging (Ex. 33: 21-23).

En in het Nieuwe Testament wordt ons verklaard, dat de Steenrots, waar Israël uit gedronken heeft, Christus was; en Hijzelf heeft tot Petrus gezegd: „Op deze Petra (= steenrots) zal Ik Mijne Gemeente bouwen' (Matth. L6: 18). Zodat de volle betekenis van vastigheid, veiligheid en verzadiging in Christus is vervuld geworden. Hij is de Grondsteen, de beproefde Steen, de kostelijke Hoeksteen, door Jesaja aangekondigd (Jes. 28: 16).

4. Alle Godsnamen zijn in Jezus Christus vervuld en openbaar geworden.

De liefelijkste aller namen is de naam JEZUS, het Griekse woord voor Jozua, dat betekent: Jehovah is Redder, of Jehovah redt. Jezus is het vleesgeworden Woord, dat bij God en Zelf ook God was. 'Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt.... in Hetzelve was het leven.... en het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond.... vol van genade en waarheid' (Joh. 1: 1-14). In Hem is Jehovah ten volle geopenbaard; Hij kon zeggen: 'Ik hem Uwen Naam geopenbaard de mensen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt' (Joh. 17: 6). En het doel van die openbaring ligt besloten in het slot van Zijn hogepriesterlijk gebed: 'En Ik heb hun Uwen Naam bekend gemaakt, en zal hem bekend maken, opdat de liefde waarmede Gij mij lief gehad hebt, in hen zij, en Ik in hen' (Joh. 17: 26).

Zoals in het Oude Testament, alle Godsnamen vervat zijn in de enigen 'Jehovah-Naam', zo komen deze, in het Nieuwe Testament, tot vollere openbaring in de Naam van Jezus Christus. Het is de Naam, die de zaligheid heeft aangebracht voor de mensheid. 'En de zaligheid is in geen anderen; want er is ook onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden' (Hand. 4: 12).

In Zijn Naam, dat is Zijn Wezen, heeft Hij de Vader in al Zijn liefde en genade geopenbaard. Maar ook Diens doel: in Jezus Christus komt de Elohim-Naam tot volle openbaring. Niet alleen omdat door Hem alle dingen geschapen zijn; doch ook, omdat Hij de Wederoprichting aller dingen is; Hij is de Herschepper. De zonde heeft getracht dit te verijdelen; Jezus Christus is gekomen om de zonde te niet te doen, en het doel Gods, tot volkomen verwerkelijking te brengen. De zonde heeft de mens van God gescheiden. Christus is de Emmanuël (= God met ons). Mozes heeft wel de Wet gegeven als de spiegel van Gods gerechtigheid en heiligheid; maar de Waarheid, en de Genade, zijnde het Wezen Gods, is door Jezus Christus geworden.

De majesteitelijke Hebreëen-brief begint dan ook met van Christus te zeggen: *God.... heeft in deze laatste dagen gesproken door de Zoon; Welken Hij gesteld heeft tot een Erfgenaam van alles, goor Welken Hij ook de wereld gemaakt heeft. Dewelke, alzo Hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid.... is gezeten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen. Zoveel voortreffelijker geworden dan de Engelen, als Hij uitnemender naam boven hen geërfd heeft.* Inderdaad Jezus Christus is de Naam boven alle namen. Die Hem gezien heeft, heeft de Vader gezien. Christus was de Eeuwige: 'Ik ben'; eer Abraham was, was Hij (Joh. 8: 58). 'Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou' (Kol. 1: 19). 'En uit Zijne volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade' (Joh. 1: 16, 17).

Niet alleen de Elohim- en de Jehovah-Naam is in Christus verpersoonlijkt, doch ook de El-Eljon-naam: de Allerhoogste. Bij de geboorteaankondiging zeide Gabriël tot Maria: 'Deze zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden en God de Heere zal Hem de troon van Zijn Vader David geven' (Luk. 1: 32).

De Allerhoogste-Naam staat in verband met de Troon en het Koninkrijk van Christus;

in het Oude Testament was deze Naam ook verbonden met de regering van de Allerhoogste God over Israël en de volken buiten Israël. zo is de zaligheid in Christus tot ruimere uitbreiding gekomen, niet alleen met betrekking tot Israël, zoals in het Oude Testament, doch een zaligheid, die al den volke wezen zal. De Engelen leiden dan ook Zijn komst op aarde in met hun jubelkoren: 'Ere zij God in de hoge', of gelijk de nieuwere vertaling zegt: 'Ere zij God, de Hoogste in de Hoge' (Luk, 2: 14). Eenmaal toch zullen ook de koninkrijken dezer wereld, die nu nog onder de vorst dezer wereld staan, worden 'des Heeren en van Zijnen Christus' (Openb. 11: 15). Dit Koningschap hebben zelfs de duivelen erkend, toen zij in de bezetene van Gadara uitriepen: 'Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zoon Gods des Allerhoogsten ?' (Luk. 8: 28).

Alle dingen zijn aan Zijn voeten onderworpen (Ef. 1: 22). En 'Hij moet als Koning heersen, totdat Hij alle vijanden onder Zijne voeten zal gelegd hebben' (1 Kor. 15: 25). Tot dat doel zal Hij wederkomen in heerlijkheid, rijdende op het witte paard van de overwinning, gevolgd door heirlegers uit de hemel. Alsdan zal Zijn Naam zichtbaar op Zijn kleed geschreven zijn: Koning van de koningen, en Heer van de Heeren (Openb. 19: 11-16). Daarin wordt ook Jehovah-Zebaoth, de Heere van de heirscharen volkomen zichtbaar. De Engelensharen volgen Hem; het sterrenheir gehoorzaamt Zijn bevel; ja zelfs de vogelen des hemels dienen Hem bij Zijne overwinning over de legers van de Antichrist (Openb. 19: 18). De zangers in de hemel zullen alsdan hun stem verheffen tot het geluid van sterke donderslagen, zeggende: 'Halleluja! want de Heere, de Almachtige God, heeft Zijn Koninkrijk aanvaard' (nieuwe vertaling van Openb. 19: 6). Ook in Openb. 11: 17 lezen we reeds, dat de 24 ouderlingen God danken, zeggende: 'Wij danken U, Heere God Almachtig, Die is en Die was en Die komen zal, dat Gij Uwe grote kracht hebt aangenomen, en als Koning hebt geheerst'. Hoe wonderbaar zal dan ook de Adonai-Naam verwerkelijkt worden als alle Heidenen, die Hij gemaakt heeft, zullen komen en zich voor Zijn aangezicht neerbuigen en Zijn Naam eren zullen (Ps. 86: 9). Ja, alle koningen zullen zich voor Hem neerbuigen (Ps. 72: 11). En waarom zouden ook wij Hem niet als onze Adonai, onze Heer en Algebieder, erkennen en dienen, zoals een slaaf zijn 'Adoon', zijn Eigenaar en Meester?

In de Naam Jezus is ook de Naam El Schaddai, de Almachtige, tot zijn volle recht gekomen. Hem is gegeven alle macht in de hemel en op aarde. Als de 'El Schaddai' heeft Abraham op God vertrouwd, toen hij gewillig Izak ten offer bracht, overleggende, dat God machtig was de doden op te wekken (Hebr. 11: 18). God had Zich aan hem als 'de Almachtige' kenbaar gemaakt (Gen. 17: 1). Maar Jezus openbaarde Zich als de Almachtige door Zelf de doden op te wekken. Hij bedwong de natuurwetten door de Hem gegeven Almacht, toen Hij water in wijn veranderde, de broden en vissen vermenigvuldigde, de golven van de zee tot rust bracht. Hij betoonde ook Zijn Almacht toen Hij van Simon bar-Jona een Petrus, en van Levi, de tollenaar, een Matthes maakte. Met de autoriteit van El Schaddai zond Hij Zijn discipelen met het Evangelie door de gehele wereld, zeggende: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde; gaat dan henen..' (Matth. 28: 18). En het is alleen aan deze Almacht te danken, dat 2000 jaren lang, door alle landen van de wereld het Evangelie Zijn loop kon volbrengen, waardoor niet-te-tellen millioenen zielen tot God bekeerd zijn geworden, niettegenstaande alle vijandschap en vervolgingen.

Als Adonai = Heer (het Griekse woord Kurios) is Jezus aan de volken verkondigd geworden. Thomas riep het uit: 'Mijn Heer en mijn God!' Christus te erkennen als God,

sluit in, Hem te dienen, zoals een slaaf zijn heer. De Kurios-titel was voor de Romeinse keizers een van de hoogste titels; hij eiste goddelijke eer van de burgers, evenals de Soter-titel (= redder), de keizer toegekend. Men ziet daaruit hoe absoluut en scherp de tegenstelling tussen 'Christus' en 'Caesar', de aardse heerser, was. Daarom ook was er steeds conflict tussen de staat en het Christendom, omdat de Christenen een anderen Kurios eerden en dienden, nl. de Heere Jezus Christus.

Inderdaad er is maar één Naam, boven alle namen aan de wereld gegeven, de Naam Jezus, door Welken wij moeten zalig worden (Hand. 4: 12).

Daar ruist langs de wolken een lieflijke Naam, Die hemel en aarde verenigt te saam. Liefelijk en wonderbaar! Reeds het uitspreken van de Jezus-naam is zoet voor de ziel; wat zal het zijn als we Hem zien zullen gelijk Hij is, en wij Hem gelijk zullen zijn; als we als dienstknechten onzen Heer in alle volkomenheid zullen dienen 1 (Openb. 22: 3).

De El-Schaddai-naam loopt, als het ware saam met dien van El-Eljon en Jehovah Zebaoth. Christus kondigt Zichzelf aan met de naam 'Almachtige', (Openb. 1: 8), zijnde dit de vertaling van het Griekse woord Pantokrator, een, in Wie alle macht samengevat is.

Deze macht heeft Hij ook geopenbaard op Golgotha, toen Hij de overheden en machten, ontwapend, overwonnen, aan de kaak gesteld en over hen getriomfeerd heeft (Kol. 2: 15).

Jezus Christus is de Triomfator!

Als Zijn Adonai-titel volkomen vervuld zal worden en, naar Jacobs profetie, alle volken Hem gehoorzaam zullen zijn (Gen. 49: 10), zal ook Jeremia's profetie vervuld worden: de Heerser zal een Heerlijke zijn (Jer. 30: 21). Want dan zal de sleutel van het huis van David op Zijn schouders zijn gelegd, en zal Hij zijn als een nagel in een vaste plaats, waaraan men al de heerlijkheid, van het huis Zijns Vaders zal hangen (Jes. 22: 22-24). Doch niet alleen voor Israël, ook voor de Gemeente is Hij de Heere van de heerlijkheid (1 Kor. 2: 8), en de Hope van de heerlijkheid (Kol. 1: 27); want als Hij zal geopenbaard zijn, zal ook de Gemeente met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid (Kol. 3: 4).

In Christus vinden we ook de volkomen vervulling van Jehovah-Tzidkenu, de Heere onze gerechtigheid. De Jehovah-naam leerde ons reeds, dat Gods liefde en barmhartigheid zich alleen uiten kan op een rechtvaardige wijze. God kan niet anders dan de zonde straffen, daarom: waar vergeving is, moet ook bloedstorting zijn. Het offer drukt deze beide eigenschappen van Jehovah uit; het bloed bedekt de schuld van een onschuldige voor een schuldige; daarin ligt genade, maar ook gerechtigheid besloten.

En hoe is de Goël-naam in Hem eerst recht vervuld geworden. In het Oude Testament was de Losser van grote betekenis, doch van hoeveel meer betekenis is Christus, Die ons gegeven is tot verlossing (1 Kor. 1: 30). In Hem toch hebben wij de verlossing door Zijn bloed, de vergeving onzer zonden (Ef. 1: 7). In de Griekse grondtekst komt de betekenis van de verlossing nog sterker uit. Het woord betekent letterlijk: losmaken en werd gebruikt zowel voor het losmaken van een schip, als het bevrijden van gevangenen, het loskopen van slaven, e.d. Dit laatste kon alleen geschieden door overmacht, of tot hogen prijs.

De mens is door de zonde gekomen in de macht van satan, en diens slaaf geworden.

Onder de mensen is er geen Goël te vinden, die zijn broeder zou kunnen verlossen; hij zou Gode de losprijs niet kunnen betalen, aangezien de verlossing van de ziel te kostelijk is (Ps. 49: 8, 9). We weten het maar al te goed, dat geen zilver of goud ons kan verlossen uit onze ijdele wandeling, uit de gevangenschap, waarin satan ons besloten houdt. Alleen de kostbare losprijs van het dierbaar bloed van Christus, het onbestraffelijk en onbevlekt Lam, was daarvoor toereikend (1 Petr. 1: 18, 19). Daarom ook zal straks het nieuwe lied worden gezongen: 'Gij zijt waardig.. Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed.. en Gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesters en wij zullen als koningen heersen op de aarde (Openb. 5: 9, 10). Gode zij dank voor deze onuitsprekelijke gave in de Heere Jezus Christus, onzen Zaligmaker en Verlosser, Die ons van slaven maakt tot koningen en ons straks ook weer het verloren Paradijs zal terug brengen.

En Zijn Naam als Rotssteen; van hoeveel belang is het voor ons, dat Christus van Zichzelf gezegd heeft: 'Op deze Petra zal Ik Mijn Gemeente bouwen' (Matth. 16: 18). Niet Petrus, die was maar een stuk van de Steenrots, doch alleen Petra, de Rots Zelf, kon het Fundament zijn. Jezus Christus is de levende Steen, Die ook het leven geeft aan alle stenen, die op Hem gebouwd worden. Want de Gemeente:..s een geestelijk Huis, een levende Tempel, waarin geestelijke offeranden opgeofferd worden, die aangenaam zijn door Jezus Christus (1 Petr. 2: 4, 5).

Hij is ook de Steenrots, door Mozes geslagen met de staf van de Wet, in de woestijn, die Israël van water voorzag, en ook de Bron, waaruit wij water ontvangen. Deze Rots diende Mozes tevens tot schuilplaats toen de heerlijkheid Gods aan hem voorbij ging; Hij was de Rots aan Wien David zijn Psalmen wijdde, en van Wien ook wij zingen:

Rots van de Eeuwen, Troost in smart, Laet mij schuilen aan Uw hart!

Het deel van de heiligmaking onzerzijds is dus losmaking van personen en bezit, hetzelfde beginsel dat de basis omvat voor een goed huwelijk. 'Hoor, o dochter! en zie en neig uw oor, en vergeet uw volk en uws vaders huis' (Ps. 45: 11). Jeremia geeft daarvan een praktisch beeld, als hij zegt: 'Zo zegt de Heere! Ik gedenk van de weldadigheid uwer jeugd, de liefde uwer ondertrouw, toen gij Mij nawandeltet in de woestijn, in onbezaaid land' (Jer. 2: 2). Israël was de Heere een heiligheid, zoowel in absolute afsnijding van personen, bezit en trouw in de overgave; als ook in de vlekkeloze reinheid van een maagd. Want 'Heiligheid is Uwen huize sierlijk' (Ps. 93: 5).

Het was dan ook vanwege de Heiligheid des Heeren, dat er zulke strenge verboden waren met betrekking tot de verontreiniging door de aanraking van een dode. Zonde, onreinheid en dood vormen een Gode-vijandig drietal tegen Zijne heiligheid. Om die reden mocht de Hogepriester niet deelnemen aan de begrafenis van zijn eigen vader en moeder; ook de Nazireërs (afgezonderden des Heeren) mochten zich, gedurende de tijd hunner afzondering, niet door de nadering tot een dode verontreinigen (Num. 6: 6). Men nam het zo nauw met de Heiligheid des Heeren, dat Aäron een gouden plaat moest dragen aan zijn voorhoofd, waarin gegraveerd stond: 'de Heiligheid des Heeren', welke met een hemelsblauw snoer aan zijn hoed gehecht werd; 'opdat Aäron grage de ongerechtigheid van de heilige dingen, welke de kinderen Israëls zullen geheiligd hebben, in alle gaven hunner geheiligde dingen' (Ex. 28: 36-38).

Zo was deze gouden plaat een voortdurende prediking van Gods heiligheid, en een vermaning voor het volk, om zich te onthouden van alle onreinheid, daar de Heere in hun midden woonde. Juist van hen, die de Naam des Heeren in de wereld uitdragen, eïst God de strengste afzondering van alles wat onrein is. In geen enkel Bijbelboek

komen dan ook zo dikwijls de woorden: Heilig, Heiligen, Heiligheid der Heiligheden, e.d. voor als in Leviticus, het boek waarin de diensten van de stam van Levi beschreven zijn. En nergens wordt zó uitvoerig over de tegenstellingen ervan geschreven; de hoofdstukken 11-15 toch vormen een sterk contrast met alles wat heilig en rein is.

Voorals de melaatsheid, als het beeld van de zonde, wordt in die hoofdstukken scherp in het licht gesteld. De wetten omtrent het eten van onreine dieren, moesten Israël een beeld geven van Gods eisen van heiligheid, ook wat het lichaam betreft.

Jesaja is de profeet, die niet minder dan 29 maal de titel van 'den Heilige Israëls' gebruikt. Hij heeft dan ook het visioen van Gods troon gezien, en hoorde het driemaal Heilig, Heilig, Heilig, door de Serafs zingen (Jes. 6: 3). In het gezicht van deze heilige wezens zag hij te scherper zijn eigen onheiligheid, en riep hij het uit: 'Wee mij! want ik verga; dewijl ik een man van onreine lippen ben' (Jes. 6, : 15). Ook Jeremia moest eveneens zeggen: 'Mijn hart wordt in mijn binnenste gebroken... wegens de Heere en de woorden Zijner heiligheid' (Jer. 23: 9). zo is de Heiligheid des Heeren ook als een spiegel, waarin we onszelf kunnen aanschouwen in onzen waren toestand. Doch deze spiegel bevat tevens het reinigend vuur van Gods altaar, dat gereed ligt voor elk, die zich van zijn onreinheid heiligt.

Zoals alle Godsnamen is ook die van 'de Heilige Israëls' in Christus werkelijkheid geworden. Hij was het 'Heilige', dat uit Maria geboren is' (Luk. 1: 35). Hij was het ook, Die wel in het dodenrijk is nedergedaald, doch als de 'Heilige Gods' geen verderving heeft gezien (Ps. 16: 10; Hand. 2: 31); ook de duivelen hebben nog erkend, dat Jezus was: de Heilige Gods (Luk. 4: 34); de Joden echter hebben de Heilige en Rechtvaardige verloochend (Hand. 3: 14).

En deze 'Heilige Israëls', Die geen zonde gekend heeft, is voor ons door God tot zonde gemaakt, opdat wij zouden warden rechtvaardigheid Gods in Hem (2 Kor. 5: 21). Wat het wilde zeggen voor de Heilige Israëls om de dood te moeten smaken, als gevolg van het dragen onzer zonden, leren we uit de strijd in Gethsémané. Want waar de aanraking van de dood aan de Hogepriester en de Nazireërs streng verboden was, hoe moest het dan de Heilige Zone Gods zijn, de dood niet alleen te zien, maar ook te smaken ? Christus is echter gehoorzaam geworden tot de dood, ja de dood des kruises. Deze drinkbeker is Hem, om onzentwil, niet bespaard geworden. Ere zij Zijn Naam! de Wijsheid Gods, is ons tot heiligmaking geworden (1 Kor. 1: 30).

5. Wat Gods namen betekenen voor de gelovigen.

Wij hebben getracht enig inzicht te geven in de betekenis van de verschillende Godsnamen, en daarbij de trapsgewijs openbaring gezien van Gods Wezen en eigenschappen. Wij hebben daarbij bemerkt hoe deze Namen tot volle werkelijkheid zijn geworden in onzen Heere Jezus Christus, de Naam boven alle naam, de Enigen Naam, die van de wereld gegeven is, om zalig te worden. We hebben ook vernomen, dat God, /là de verwerping van Christus door de Joden, een volk 'voor Zijn Naam' verkoren heeft uit de Heidenen. Dit volk, de Gemeente van Christus, is geroepen Gods Naam over de wereld bekend te maken. Deze roeping brengt dus mede, dat de Gemeente ook bekend moet zijn met de Namen Gods en hun betekenis. Daarom willen wij - voor we deze artikelenreeks sluiten - nog even nagaan wat deze namen voor de gelovigen betekenen.

Gods Namen toch zijn zoveel als Zijne beloften, die ons geschonken zijn, opdat wij van de Goddelijke natuur deelachtig zouden worden (2 Petr. 1: 4). Want de bedoeling van het Evangelie is, dat Christus een 'gestalte' in ons krijgt (Gal. 4: 19) en aldus Gods doel bereikt zou worden; Hij heeft ons nl. verordineerd 'den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn' (Rom. 8: 29). Dit doel nu ligt reeds besloten in de Naam van God 'Elohim', Dien we het allereerst in de Schrift ontmoeten.

Elohim betekent: Krachtbron, Doel, het Wezen van God in meervoudige vorm. Daarom zegt Hij: 'Laat ONS mensen maken'. De mens moet God eerst leren kennen en erkennen in Zijn doel als Schepper en onderhouder van al wat leeft; dat is de eerste trap van het geestelijk leven. De mens moet beginnen te geloven, 'dat Hij is en een Beloner is, dergenen, die Hem zoeken' (Hebr. 11: 6).

Noach wandelde met God (Elohim) rechtvaardig en oprecht in zijne geslachten (Gen. 6: 9), doch 'daarna' sprak de HEERE (= Jehovah) tot Noach. Hier treedt dus - waarschijnlijk onbewust voor hem - de Verbondsnaam naar voren, en wordt het onderscheid tussen deze beide Namen ook door hem toegepast bij de zegening van zijne zonen. Aangaande Jafeth toch zeide hij: 'God breide Jafeth uit'; dit zag alleen op de stoffelijke vermeerdering van diens nakomelingen. Maar aangaande Sem zeide hij: 'Gezegend zij de HEERE (Jehovah), de God van Sem' (Gen. 9: 26, 27); dit gold ook voor de geestelijke zegeningen

Op de Elohim-Naam volgt dus de Jehovah-Naam, die de mens tot de verwerkelijking van Gods doel leidt. Want de zonde is Gods schepping binnengetroden; daardoor is de mens gekomen in de macht van Satan, welks banden hij niet in staat is uit zich zelf te verbreken. De Jehova-Naam kreeg eerst de rechte betekenis, toen Israël uit Egypte moest verlost worden. Israël had dien Naam uit de herinnering verloren; doch Mozes werd geroepen hem weer bekend te maken. 'Ik zal zijn, Die Ik zijn zal' (Ex. 3: 14).

In dien Naam nu ligt de uitvoering besloten van Zijn onveranderlijke wil tot bereiking van Zijn doel. Als de HEERE (Jehovah) Zijn Naam uitspreekt, zegt Hij: 'Ik zal genadig zijn, wien Ik zal genadig zijn, en Ik zal Mij ontfermen, over Wien Ik Mij ontfermen zal' (Ex. 33: 19); en als Hij andermaal de Naam des Heeren uitriep, zeide

Hij: Jehovah, Jehovah! God barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid (Ex. 34: 5, 6). Deze Naam komt ook ten volle tot uiting in de Heere Jezus (= Jehovah redt). Jezus te kennen is dus de Eeuwigen God kennen. Een kind van God heeft te weten, met welk doel God hem geschapen heeft; en dat de zonde dat doel heeft verijdeld; doch hij heeft ook te weten, dat God de HEERE is. 'Jehovah, de Redder, de Eeuwige „Ik ben'. Die zijn zal wat Hij is en was, en Die Zich in Christus geopenbaard heeft om ons zalig te maken. Hij heeft te weten, dat Christus ons uit de ruisende kuil van de zonde opgehaald, onze voeten op een 'Rotssteen' gesteld, en ons een nieuw lied in de mond gegeven heeft (Ps. 40). Gods Namen drukken in menselijke taal maar het uiterste gedeelte van Zijn Wezen uit; ze zijn als het ware de zoom Zijner kleding; doch wie deze zoom in het geloof aanraakt, ondervindt er de kracht van. Een mens heeft dus juist zoveel aan Gods Namen als hij er in het geloof van aanvaardt.

In de Naam El Eljon, worden we herinnerd aan de ontmoeting van Abraham, de Vader van de gelovigen, met Melchizédek, priester van de Allerhoogste en koning van Salem. Abraham is toen gezegend geworden door iemand, die meer was dan hij. God is de Hoogste boven de hoogste; gelijk ook Melchizedeks priesterschap hoger was dan dat van Levi, die in Abrahams schoot was besloten. De hoofdsom voor Gods kinderen is, naar Hebr. 8: 1, dat wij hebben een Hogepriester, Die gezeten is.. Dat kon en mocht Aäron niet. Het werk van de Heere Jezus is volbracht, daarom is Hij gezeten aan de rechterhand van de Allerhoogste. Majesteit in de hemelen. El Eljon herinnert ons aan Hem, Die voor ons bidt, en bij God de dingen doet, die voor ons te doen zijn (Hebr. 9 24). Die ons volkomen zalig maakt. Maar het herinnert ons ook aan onze roeping als een Koninklijk priesterschap. Israël was een priesterlijk koninkrijk, dus een koninkrijk door priesters beheerd. (Ex. 19: 6). De Gemeente daarentegen is een Koninklijk priesterschap, dus van koningen en priesters (1 Petr. 2: 9). De leden van de gemeente hebben te beseffen, dat zij als koningen moeten wandelen, en als priesters moeten dienen, ze zijn priesters van de Allerhoogste, El Eljon.'

Dan is er de Naam EI Schaddai, de Almachtige, die ons veel te zeggen heeft. We hebben gezien hoe deze Naam naar voren is getreden toen Abraham 99 jaar was. Hij had toen reeds 24 jaren tevergeefs gewacht op de vervulling van de belofte van God, dat hij een zoon zou krijgen. God verscheen hem om zijn naam, Abram, te veranderen in Abraham, d.w.z. dat hij een vader zou worden van menigte van de volken (Gen, 17: 5). Dit was naar menselijk uitzicht onmogelijk; maar God roept de dingen, die niet zijn, alsof ze waren. Abram zag niet op zijn natuurlijk lichaam, dat reeds verstorven was, maar was ten volle verzekerd, dat God, machtig was, te doen, wat Hij beloofd had (Rom. 4: 17--21). Dit was de uitwerking bij Abraham, omdat de Heere tot hem gezegd had: 'Ik ben God, de Almachtige' (El schaddai) (Gen. 17: 1). Dit geloof in Gods almacht is Abraham gerekend tot rechtvaardigheid. Paulus zegt daarvan: 'Nu is het niet alleen om zijnentwil geschreven, dat hem dit geloof gerekend is tot rechtvaardigheid, doch ook om onzentwil, welken het zal toegerekend worden, namelijk dengenen, die geloven in Hem, die Jezus, onzen Heere, uit de doden opgewekt heeft' (Rom. 4: 22-24). Met andere woorden gezegd: die, evenals Abraham, God erkennen als de Almachtige. Paulus gaat daarin zelfs zover, dat hij durft zeggen: 'ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft'.

Op het El Schaddai volgt in de Romeinenbrief het Jehovah Shalom: 'wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus'

(Rom. 5: 1). De grote vraag, die de mens in zijn onbekeerde staat achtervolgt: 'hoe word ik rechtvaardig voor God?' is slechts in de weg des geloofs op te lossen. Abraham geloofde God en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend. zo ook worden wij gerechtvaardigd uit het geloof, in het recht hersteld; en de kloof, die ons van God scheidde, wordt gedempt; de toorn Gods gestild. Want de straf, die ons toekwam, heeft Christus gedragen; Zijn kruisdood heeft ons de vrede aangebracht (Jes. 53: 5). Hij is onze Vrede! Dat waarborgt ons een blijvende vrede. Nadat de Heere Jezus Zijn discipelen verteld had van de Heiligen Geest, zeide Hij: 'Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt' (Joh. 16: 33). Toen Hij Zijn discipelen, na Zijne opstanding verscheen, begroette Hij hen met de woorden: 'Vrede zij ulieden!' (Joh. 20: 19, enz.) Vrede is een van de drie grote bestanddelen van het Koninkrijk Gods: rechtvaardigheid, vrede en blijdschap (Rom. 14: 17). In verschillende brieven wordt God 'de God des Vredes' genoemd, en de brieven aan de zeven Gemeenten in Azië (Openb. 1: 4) beginnen met de genade- en vredegroet. Het is de moeite waard om in de Concordantie na te gaan, wat de Schrift alzo met vrede verbindt, hetzij we dezen moeten zoeken, najagen, bewaren of laten heersen in onze harten. Een van de mooiste uitsnikken daaromtrent vinden we echter in 2 Thess. 3: 16: 'De Heere nu des vredes Zelf geve u vrede te allen tijd, in allerlei wijze'. Inderdaad is het voor Gods kinderen van belang, volle aandacht te schenken aan *Jehovah Shalom*, de God en Heere des vredes.

Als wij van vrede spreken, denken we ook aan de prijs, die voor dezen vrede betaald is. In Christus toch is volkomen de Naam Jehovah Tzidkenu vervuld, de Heere onze gerechtigheid. Want 'de straf, die ons de vrede aanbrengt was op Hem' (Jes. 53: 4). 'Dien, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardig Gods in Hem' (2 Kor. 5: 21). Onze schuldvergeving is volkomen op rechtvaardigheid gegrond. 'Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve' (1 Joh. 1: 9). Christus heeft onze straf gedragen en God eischt niet tweemaal straf voor hetzelfde feit. En Hij, Die op Golgotha Gods gerechtigheid voor ons heeft aangebracht, zal straks ook 'Koning zijnde, regeren, en voorspoedig zijn en, recht en gerechtigheid doen op aarde'; en dit zal Zijn Naam zijn waarmede men Hem zal noemen: De Heere onze gerechtigheid (Jer. 23: 6).

Niet minder liefelijk is de Naam Jehovah Roï, de HEERE is (mijn) Herder. Daarin toch geeft Hij de verzekering, dat ons niets zal ontbreken; want zoals een herder voor zijn kudde zorgt, zorgt de Heere voor Zijn kinderen. Zoowel Zijn staf als Zijn stok vertroosten hen; door leiding en kastijding zullen het goede en de weldadigheid hem volgen, al de dagen zijns levens. En als hij aan het einde van zijn leven het doodsdal ingaat, behoeft hij niet te vrezen; hij zal daar alleen de schaduw van de dood ontmoeten; immers de dood zelf is voor Gods kinderen door Christus overwonnen, zodat zij Hem niet zullen zien noch smaken (Joh. 8: 51, 52). In de Heere Jezus vindt hij zijn Jehovah-Roï, Die als een Herder weet wat Zijn schapen nodig hebben. Hij kent en roept Zijn schapen bij name; Hij is gekomen, opdat zij het leven en overvloed hebben (Joh. 10: 3, 10).

In de Heere Jezus vindt de mens een Goede Herder, Die Zijn leven voor de schapen heeft gegeven (Joh. 10: 11); doch ook een Grote Herder, Die, uit de dood verrezen, nu als Hogepriester voor hem bidt (Hebr. 13: 20); en Dien hij mag verwachten als Overste Herder, Die komen zal om de kronen van de heerlijkheid uit te delen (1 Petr. 5: 4).

In de strijd vindt de Christen steun in Jehovah Zebaoth, de Heere van de heirscharen; Hem toch staan alle heirscharen in, aan en onder de hemel ter beschikking. Engelendienst is een werkelijke dienst, waar maar al te weinig acht op wordt geslagen; menige wonderlijke uitredding en afwending van gevaar is onbewuste Engelendienst geweest. Het is een grote troost voor Gods kinderen, dat zij, die met hen zijn, steeds meer zijn dan die tegenover hen staan, en dat zijn er dikwijls heel wat; 'want we hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers van de wereld, van de duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht' (Ef. 6: 12). Dat zijn geweldige machten, 'maar in dit alles zijn we meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons lief gehad heeft' (Rom. 8: 37). Jezus Christus is voor ons Jehovah Zebaoth, de Vorst van het heir des Heeren.

Wat de Goël-Naam voor de gelovigen te zeggen heeft, hebben we reeds enigszins uitvoerig besproken onder dien titel. Ach, dat het ons toch steeds in herinnering bleef: 'Mijn. Goël, mijn Losser is Hij!' Hoe zouden we dan ook meer 'los' worden van allerlei dingen, die God verhinderen tot Zijn volle recht in ons te komen. Wat zouden vele kinderen Gods dan ook minder vrees hebben voor de machtigste en laatste vijand, de dood. Immers Jezus Christus is de waarachtige, volkomen Goël, Die ons verlost van al onze vijanden, ook van de laatste vijand. Ja, ook van een van de lastigste vijanden, die ons het leven verzuurt, nl. het eigen ik, de oude mens. 'Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods ? Ik dank God door Jezus Christus onzen Heere' (Rom. 7: 24, 25). Hier wordt het woord voor verlossen zelfs nog in versterkten vorm gegeven; het betekent een wegrukken met grote kracht uit ernstig gevaar.

Christus is de Eeuwige Goël, Die ons verlost heeft, nog verlost en ook nog verlossen zal (2 Kor. 1: 10). En Hij, Die ons verlost heeft van de vloek van de Wet, en de toorn Gods, zal ook bij Zijne wederkomst, ons lichaam verlossen (Rom. 8: 23). Wat zal het heerlijk zijn als schepsel en schepping door de Goël weer tot de Heere zullen zijn teruggebracht. Wij zijn des Heeren, en ook de aarde is des Heeren, en dat doel zal in de volmaakte Goëls-taak volkomen bereikt worden.

Gezien al de heerlijkheid en hulp dezer Godsnamen is het in het belang van iederen gelovige om de Adonai-naam tot volle recht te laten komen in zijn leven. Christus toch is de Heer van de Heeren, de Algebieder, en wij hebben als Zijne dienstknechten tot taak, Hem absolute gehoorzaamheid te bewijzen. Christus heeft, om onzentwil, de gestalte van een dienstknecht aangenomen en in onvoorwaardelijke gehoorzaamheid des Vaders wil volbracht. Hij heeft Zich vernederd tot de dood, ja de dood des kruises; zo vraagt de Heere van ons, die dienstknechten van de zonde waren, nu dienstknechten te zijn van de gerechtigheid (Rom. 6: 17, 18). Daarin hebben we onze vrucht tot heiligmaking en het einde, het eeuwige leven (Rom. 6: 20). Paulus noemde zich gaarne een dienstknecht (slaaf) van Christus. Laten ook wij bedenken, dat de Heere Jezus Christus, onze Kurios, onze Heer, Eigenaar en Algebieder is en Hem daarom in absolute gehoorzaamheid volgen en dienen.

De wereld daarentegen wandelt naar de wil van de overste van de macht van de lucht (Ef. 2: 2) en zal zich straks vermeten om onder leiding van haar gebieder, openlijk krijg te voeren tegen het Lam Gods. Doch het Lam zal hen overwinnen, want het is een Heer van de Heeren (Openb. 17: 14); Hij zal Zich alsdan openbaren als Adonai Jehovah, de Heere der Heeren.

Tenslotte is Jehovah-Shammah de uiteindelijke vervulling van Gods doel, zoowel nu in de Geest, als straks in alle volheid van lichaam ziel en geest. De aanwezigheid Gods is de hoogste rust en zaligheid. Ezechiël besluit er zijne profetieën mede: En de naam dier stad zal van dien dag af zijn: *De Heere is aldaar* (Jehovah Shammah). Bij de schepping had de Heere Eden als het middelpunt van de aarde gesteld en tegen het Oosten een hof geplant als een binnenst heiligdom, waar de mens in de tegenwoordigheid des Heeren kon verkeren. De zonde heeft hem uit dien hof verdreven en als gevolg daarvan ook uit de tegenwoordigheid Gods. Het woord zonde geeft in de grondtekst nog een ander woord dan 'het doel missen', nl. een woord, dat de betekenis heeft van 'er naast vallen', de mens heeft dus door de zonde zijn doel gemist en is er ook naast gevallen.

In de Jehovah-Naam is God de mens reddend tegemoet getreden met het offer; bij dat offer kon hij de Naam des Heeren weer aanroepen; en dat offer is volkomen vervuld in de Heere Jezus Christus. Hij heeft gezegd: 'die Mij liefheeft zal van Mijn Vader geliefd worden, en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelve aan hem openbaren' (Joh. 14: 21). Deze openbaring was het herstel van de breuk tussen God en de mens, dus ook van Gods afwezigheid. 'Mijn Vader zal hem liefhebben, en WIJ zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken' (: 23). Dat is het Jehovah-Shammah naar de Geest; want van een waar kind Gods kan men zeggen: 'De Heere is aldaar'.

Het was ook de bede van Paulus, dat de gelovigen zouden versterkt worden door de Heiligen Geest, opdat Christus door het geloof in de harten zou wonen (Ef. 3: 16, 17). Doch het einddoel van God is het lichamelijke. Zo zal dan ook in de wederherstelling aller dingen de Tabernakel Gods weer bij de mensen zijn; Hij zal bij hen wonen: 'zij zullen Zijn volk zijn en God Zelf zal bij hen en hun God zijn' (Openb. 21: 3).

De verwachting van de toekomst des Heeren is de zalige hoop van een kind Gods; deze toekomst zal hem - hetzij hij reeds ontslapen is, of nog leeft als Hij komt - een nieuw onsterfelijk en onverderfelijk opstandingslichaam schenken, dat aan het Zijne gelijk zal zijn en Hem zal kunnen zien gelijk Hij is (1 Joh. 3: 2). Hij zal ons vernederd lichaam gelijkvormig maken aan Zijn heerlijk lichaam (Fil. 3: 21). Het beeld Gods zal in hem hersteld en daarmee het doel Gods bereikt zijn. Dan zal aldaar geen nacht meer zijn; ook geen tranen, dood, rouw, gekrijt noch moeite (Openb. 21: 4; 22: 5). Jehovah-Shannah, *de Heere is aldaar*.

Dan is er de Naam: De Heilige Israëls; deze moest ons doen bedenken, dat Hij, Die heilig is, ook van de Zijnen 'afsnijding', afzondering vraagt; niet als zouden we de wereld moeten uitgaan, doch in de wereld ons afzonderen van hetgeen de Heere belemmert ons te heiligen. De wil van God is onze heiligmaking (1 Thess. 4: 3), d.i. de afzondering van het onreine, onware, onoprechte, onrechtvaardige. Vroeger stelden we onze leden dienstbaar van de onreinheid en ongerechtigheid; doch nu behoren zij aan de gerechtigheid tot heiligmaking (Rom. 6: 19). Wij hebben alleen maar het negatieve deel te verrichten, d.i. ons af te zonderen van het onheilige en ons de Heiligen Geest ter beschikking te stellen, Die het positieve werk doet. 'Laat ons onszelfen reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods' (2 Kor. 7: 1).

Aan de Naam 'Heilige' is ook de Naam 'Heerlijke' verbonden (Ps. 16: 3). God had beloofd bij het Brandoffer tot de kinderen Israëls te komen, 'opdat zij geheilgd zouden worden door Zijne heerlijkheid' (Ex. 29: 43). De Heerlijkheid des Heeren is de uitstraling van Zijne heiligheid; en Hij wil ons heiligen, opdat ook wij iets van Zijne

heerlijkheid zouden uitstralen.

Toen Mozes met God verkeerde, had dit een zodanige uitwerking op hem, dat zijn aangezicht glinsterde. En dit geschiedde nog maar onder de 'bediening des doods'; hoe zal dan niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn ? (2 Kor. 3: 7, 8). Immers, hetgeen toen heerlijkheid was, valt, om zo te zeggen, in het niet bij deze alles overtreffende heerlijkheid (:10 vert. Brouwer). Gelovigen behoren openbaar te worden als 'brieven van Christus', die Zijne heerlijkheid uitstralen, omdat de Wet des Geestes in hunne harten geschreven is (: 3). Zij hebben een goede reuk van Christus te zijn (2 Kor. 2: 15). En wat zal het straks zijn, als Christus, 'de Hope van de heerlijkheid', zal geopenbaard worden in heerlijkheid (Kol. 3: 4). Deze heerlijkheid zal niet bij alle gelovigen dezelfde zijn, zoals ook zon, maan en sterren van elkander verschillen (1 Kor. 15: 41, 42). Maar van alle in Christus ontslapenen wordt gezegd, dat hun lichamen zullen opgewekt worden in heerlijkheid (: 43). Nu dragen we deze heerlijkheid nog onzichtbaar voor de wereld, onder allerlei bedekking van smaad en lijden; doch als de Overste Herder zal verschenen zijn, zal Hij de zichtbare kroon van de heerlijkheid uitdelen (1 Petr. 4: 14; 5: 4). Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag van de eeuwigheid. Amen (2 Petr. 3: 18).

Ook bij de inrichting van de Tabernakel in de woestijn, lezen we in Ex. 40 telkens, dat alles gemaakt was, zoals de Heere aan Mozes geboden had. En toen hij alzo het werk voleindigd had, 'bedekte de wolk de tent van de samenkomst en de heerlijkheid des Heeren vervulde de Tabernakel' (Ex. 40: 34). zo is het ook in ons leven; alleen wanneer wij naar Zijn wil wandelen, kan de Heere woning bij ons maken, en kan de wereld aan ons zien: de Heere is aldaar.

En zo zouden wij dit hoofdstuk nog kunnen aanvullen met ongeveer 500 namen en titels, die dichters en profeten aan God de Heere hebben gegeven, om daarin hun ervaring uit te drukken, die zij in Zijn gemeenschap gesmaakt hebben.

Psalm 18: 2, 3 bevat er niet minder dan tien verschillende - doch ook deze zouden nog niet toereikend zijn om de Naam des Heeren naar waarde te loven en te prijzen.

We sluiten daarom met de woorden uit Ps. 100: 4, 5: *'Looft Hem, prijst Zijn Naam, want de Heere is goed! Zijn goedertierenheid en Zijn getrouwheid is in van de eeuwigheid, van geslacht tot geslacht'*.

6. De Godsnamen in de namen van de mensen.

Een van de eerste dingen, die Adam op bevel des Heeren moest verrichten, was: de dieren een naam geven. Met Goddelijk inzicht begaafd, gaf hij hun een naam naar hun wezen; zijn vrouw noemde hij Manninne, omdat zij uit de man genomen was, been van zijn been, en vlees van zijn vlees (Gen. 2: 23). Hieruit blijkt duidelijk dat een naam de aard of de bestemming van het wezen vertegenwoordigt. Als zodanig hadden de namen van personen, plaatsen en dingen vroeger groter waarde dan tegenwoordig; men hield b.v. bij de geboorte van een kind rekening met de alsdan heersende omstandigheden, met de gezindheid van de ouders tegenover God, met de gewenste bestemming van het kind, e.d. zo zijn in de Bijbel de namen van de mensen veelal een leidraad in de kennis van de historie. Een Bijbels geschiedschrijver onderscheidt drie tijdvakken, nl. dat van de Israëlieten, het tijdvak van de woestijnreis en de intocht in Kanaän en dat van de Joden of de Israëlieten in en na hun ballingschap. Met de wisseling van hun volksnaam, kwam ook wisseling in de namen van de enkelingen, zodat men in deze namen vaak een weerspiegeling kon zien van het godsdienstig leven van die tijd, of de verhouding van de naamgever tot God; hetzij een uiting van onwrikbaar vertrouwen op, of een vrijmoedig belijden van God; hetzij een uitgesproken wens, een profetische bestemming, of iets dergelijks.

Hetzelfde gold ook de namen van plaatsen en dingen; zo lezen we b.v. van Jacob, dat hij eenmaal de plaats, waar hij een Goddelijke openbaring kreeg 'Bethel', d.i. Huis Gods, noemde, omdat hij aldaar had ondervonden, dat de Heere aan die plaats was geweest, zonder dat hij dit geweten had (Gen. 28: 16-19).

Een andere keer echter, toen hij weer een nachtelijke ontmoeting met de Heere had, noemde hij die plaats: Pniël, d.i. 'Gods aangezicht'. Hij verliet Pniël als een ander mens, waarom ook zijn eigen naam Jacob (voordringer, voetlichter) werd veranderd in Israël (= Godsstrijder) (Gen. 32: 28-30).

Toen Abram 99 jaar was, en hij, hoewel zijn lichaam verouderde, nochtans bleef geloven in de belofte Gods, dat in zijn zaad de wereld zou gezegend worden, verscheen God hem onder de naam 'de Almachtige'. Wat bij de mensen onmogelijk werd geacht, zou door de Almacht Gods geschieden. En bij deze ontmoeting werd ook Abrams naam veranderd in dien van Abraham (Vader van menigte van de volken, Gen. 17: 5). Toen Jezus Simon Bar Jona ontmoette, zei Hij tot hem: 'gij zult genaamd worden Petrus.' Toen Saul de Gemeente Gods vervolgde, was hij een 'gewenst man', zoals zijn naam uitdrukte, doch toen hij smaadheid leed om Christus' wil, veranderde de Schrift deze in. Paulus (= de kleine, of geringe).

Zo herinneren de Bijbelse namen van personen en dingen, ons soms aan merkwaardige geschiedenissen. We denken daarbij ook aan de knecht van Abraham, Eliëzer (God is mijn hulpe). Inderdaad is zijn naam voor hem tot een werkelijkheid geworden, toen hij de gewichtige opdracht uitvoerde om voor Izak een bruid te gaan zoeken in een vreemd land.

Wij noemen ook de naam van Elia (Mijn God is de Heere). Deze profeet, dien we geheel onvoorbereid in het goddeloze tijdperk van Achab en Izebel ontmoetten, durfde het aan, zijn hand te verheffen tegen de 450 Baälpriesters, omdat zijn naam hem er

aan herinnerde: Mijn God is de Heere!

Deze soort namen, hetzij ze in profetische geest, of als een gekoesterde wens werden gegeven, waren gevormd door afkortingen van de Godsnamen Elohim en Jehovah.

Als voorvoegsel werd bv. El (= God) gebruikt voor de reeds genoemde Elia en Eliëzer; ook voor Elisa, Elihu, Elimelech, Elkana. Vaak ook werd El als achtervoegsel gebruikt, zoals bij Samuël (door God gehoord); Daniël (mijn Rechter is God); Ezechiël (sterkte van God); Bethel (huis Gods); Nathanaël (gift van God) enz.

Ook de naam Jehovah wordt - afgekort tot Ja, Je of Jo - gebruikt in menselijke namen, in voorvoegsels als bij Jozua (de Heere is Redder) Jeremia (door Jehovah verhoogd); Johannes (Jehovah is genadig); Jeruël (door God gesterkt); in achtervoegsels, als Jesaja (zaligheid in Jehovah); Zefánja (verborgen of omhelsd door den. Heere); Zacharia (wie Jehovah Zich herinnert); Obadja (dienaar van Jehovah); El-i-jah heeft zelfs als voorvoegsel 'God' en als achtervoegsel 'de Heere'.

Een van de merkwaardigste Bijbelse namen is: Elisabeth; we vinden deze slechts eenmaal in het Oude Testament en éénmaal in het Nieuwe Testament; als de vrouw van Aäron (Ex. 6: 22) en de moeder van Johannes de Doper (Luk. 1: 36). De naam heeft het voorvoegsel Eli, terwijl het achtervoegsel de drievoudige betekenis bevat van: Eed, Rust en Zeven. Zweren is in het Hebreeuws: Zevenen, en zeven is Sabbath of rust. Elisabeth kan dus betekenen: *God is mijn Eed*, mijn Zeven (volheid), mijn Rust.